

A 231
5

Aufw. Sammelbd. 2. Bd.

Hist.

III. c. 0.

d 4

FRANCISCI VLRICI RIES,
S. THEOL. DOCT. HVIVSQVE IN ACAD. MARB.
PROF. ORD.

DISQVISITIO THEOLOGICA,
DE
PECCATI ORIGIN.
INHAERENTIS
A PARENTIBVS AD LIBEROS
PROPAGATIONE,
PVBLICATA

GISSAE,
APVD IOHANNEM PHILIPP. KRIEGER.
1744.

ER ANICICI VI LICIT RIAS
S TROF DECT IIVVSO E IN ACAD NARR
POT ORD

DE

TECCATI ORIGIN

INHAERENTIS

A PARENTIBUS PARENTIBUS

TROPAGATIONE

DE

ARVO JOHANNI ELLIOP KRIEGER

DISQUISITIO THEOLOGICA,
DE
PECCATI. O. INHÆRENTIS
A PARENTIBUS AD LIBEROS
PROPAGATIONE.

§. I.

DE peccati originalis inhaerentis *existentia & natura* Introitus.
libi dixi, nunc de ejusdem *propagatione, & a paren-*
tibus ad liberos transitu.

§. II.

Et vero *propagatione, non imitatione, consensu, aut* Cujus tra-
consuetudine, labem istam viciosam parentum cum po- ctario valde
steris communicari, jure meritoque contra PELA- difficilis.
GIUM, & *Pelagianizantes,* tuentur omnes Orthodoxi,
Quod & nos in alio labore jam prolixè adstructum ivi-
mus. At circa *propagationis modum,* quo illud malum
fiat haereditarium, haerent, inque innumera propemo-
dum sententiarum divortia abeunt. Estque sane hoc,
quod nunc adgredior, argumentum abstrusissimum, in-
tricatissimumque, quod omni aevo Ecclesiae Doctoribus
multum negotii, ac disputationis, facessivit: quandoqui-
dem & S. Scriptura hunc propagandi modum omnino
filet; nec ratio, quia res facti est, determinare audet; nec ex-
A pe-

perientia, deniq; ad eum explicandum succurrit & sufficit: ut vere AUGUSTINUS, hujus quaestionis arduae, explicataeque difficilis, in qua enodanda nunquam satis sibi facere poterat, difficultatem perpendens, dixerit *lib. 5. de morib. Ecclesiae, cap. 21. nil notius, quam P. O. traduci, nil obscurius, quomodo traducatur.* Et in *epist. ad HIERON. 28. & ad OPTAT. 157. aut. utrumque vitiatum ex homine trahitur aut alterum in altero, tanquam in vitiato vase corrumpitur. Quid autem horum sit verum, lubentius disco, quam dico, ne audeam docere, quod nescio; nec non WITTA-CKERUS de P. O. cap. 8. quemadmodum ab Adamo ad postereros propagatum fuerit peccatum, magis credi debet, quam quaeri, & quaeri facilius, quam intelligi potest. & melius intelligitur, quam explicatur; & Thom. HESIUS in *thes. Sedanens. Vol. I p. 205. Quo pacto fiat haec propagatio, cognoscere arduum est, & definire periculosum.**

§. III.

Quemadmodum vero difficilis oppido est specia-
 Et minus nec-
 essaria, vide-
 tur.
 lior hujus argumenti tractatio, sic & videri forsan posset inutilis, ac superficialis. Sufficeret enim ad veritatem tractationis peccati adstruendam generalius dicere, esse modum istius propagationis, *impuram generationem*, qua ex corruptis, & peccatoribus, corrupti, & peccatores nascantur; qualem & natura, & conditio omnium generantium, postulat, & lex generationis a Deo posita, cum ante, tum post lapsum, exigit, qui etiam evidens est. Unde cum Julianus quaereret, per quas rimas peccatum esset ingressum, siquidem non peccet ille, qui nascitur, non peccet qui genuit, non peccet qui condidit, responderet AVGVSTINUS *Lib. II, de nup. & conc. c. 28. Quid querit;*

querit latentem rimam, cum habeat patentem januam? Per unum hominem. Quid querit amplius, quid querit apertius, quid querit inculcatus? Immo non tam de propagationis P.O. modo, quam liberationis a tanto malo, sollicitos nos esse oporteret, uti is, qui in puteo periclitatur, interroganti, qua ratione in eum prolapsus fit, actutum respondet, extrahe me potius, ne submergar, quam ut istud intemptive quæras: Sic & nobis, in tam profundam corruptionis & miseriarum abyssum, per lapsum Adami, conjectis, cogitandum potius foret de apta quadam exinde emergendi via, quam ut anxie & scrupulose nimis, modum, quo ei immerfi simus, scrutemur. Quorsum pertinet cujusdam erudite pii & pie eruditi viri consilium: dispiciendum esse, non quomodo in corpus animus sit ingressus, sed quomodo egredi possit a contagione corporis liber. Et in hanc rem pulchre quoque disserit AUGUSTINUS Tom. II. p. m. 709. *Si origo animæ lateat, dum tamen redemptio clareat, periculum non est, &c.* Et CALVINUS Instit. lib. 2. cap. 1. hanc questionem negligi posse censet, quod doctrina de P. O. citra eam satis definiri & demonstrari possit. Cuius & iudicio subscribit Henr. ALTINGIUS Op. T. III. p. 322. & IV. p. 429. idque tum quod generatio impura, etiam seposita ista controversia, constet, tum quod scriptura nuspiam proponat peccatum originis in animæ substantia, aut ejus origine, sed semper in iudicio Dei, ad quod proin, quomodo, cunque etiam anima propagetur, deveniendum sit.

§. IV.

Interim tamen non eousque hoc extendendum, ac At uultis ta-
si omnis, qui in hanc rem labos impenditur, VANUS sit, mea & licito.

4. *Disquisitio Theologica, de peccati O. inherenti*

& irritus. Non enim tam de necessitate absoluta, quam comparata, heic sermo est. Et multa sunt, quæ ad salutem non simpliciter necessaria, cognitique, maxime quoad τὸ πῶς, difficilia sunt, quorum tamen scrutinium bonum, & licitum est. Non enim omnes veritates sunt ejusdem ponderis, sed aliæ τὸ esse religionis nostræ constituunt, aliæ τὸ bene esse, aliæ ad fidei fundamentum pertinent, aliæ non item. Neque etiam ideo statim aliquid negligendum est, quia non comprehenditur, neque vilipendenda, quæ fiunt, quia intelligi nequit, quomodo fiant. Plurima enim fiunt occultissimis modis & rationibus, quæ tamen fieri prorsus apertissimum est. Et quamvis in quæstione obscurissima omnes omnino scrupuli removeri nequeant, ea tamen ex verbo Dei tradi possunt, quæ piis & modestis ingeniis satisfaciunt, ut rem ipsam firmiter & indubitate teneant, licet modum clare & distincte non valeant assequi. Quare, si quis vel ex veritatis amore, vel ut multifariam Dei sapientiam, sanctitatem & justitiam, in hoc negotio contempletur, vel ut eo melius de corruptionis hujus nativæ amplitudine & profunditate convincatur, vel denique ut *Pelagianis*, ob propagationis peccati difficultatem ejus veritatem negantibus, & tanquam impossibilem exagitantibus, os obturet, aliisve ex causis, in timore Domini, hunc propagationis modum specialius quæserit, & curatius expenderit, is non tantum non peccabit, sed rem faciet omnino bonam & laudabilem. Quæ etiam ratio, quod omni tempore Theologi hanc difficultatem, variis eum in finem excogitatis conciliandi modis, solvere adgressi sint. Quorum vestigia & ego nunc.

nunc pressurus, quodam veluti specilegio, tentabo, num
isti difficultati aliquid lucis foenerari queam. Dirigat
Deus mea cogitata, ut recta sint, & ad ipsius gloriam,
proximique adificationem, faciant!

§. V.

Cum vero dux partes hominis essentielles sint, ex
quibus consistit, *anima rationalis* nimirum, & *corpus* (ter-
tium enim aliquod, sive medium inter has duas non
agnoscimus) videamus: qui labes illa nativa a parenti-
bus deriveretur ad *corpus* infantis. Speciatim, qui *ani-
mae rationali* affricetur?

Inquiritur in
modum propa-
gationis: P, Q.

§. VI.

I.) Si *corpus* spectemus, non magna difficultas est.
Cum enim post peccatum, inde ab Adamo, corpori-
bus utriusque parentis insint sanguinis & spirituum *divergen-
ciae*, atque intemperies, ac membrorum rebellio, nec
non motus pravi, & inordinati, qui ferocientium affe-
ctuum, aliorumque vitiorum causa sunt: in generatio-
ne vero particulae quaedam ex his corporibus, semine-
nempe virili, quam muliebri, absceindantur, e qui-
bus factus formatur, facile est concipere, quo pacto ex
corrupta hac massa, & peccaminoso semine, simul in-
ficiatur, ac corrumpatur, corpus infantile, in utero
matris conceptum ac formatum, atque ita primum il-
lud magnum delictum, una cum natura TURRETIN,
Theol. Elencht. p. 1. §. 2. & HEIDANUS Corp. Theol.
Christ. p. 455. §. 2. in prolem transeat; non secus ac sub-
inde *calculum*, *podagram*, *hecticam*, aliosque morbos, &
adfectus, a parentibus ad liberos transfundi & haeredita-

§. ad corpus.

rios fieri, cernimus. Generat enim unumquodq; sibi simile, partusq; ventrem, & genitum gignentis, naturam sequitur. Qualis materia tale & materiatum. Quis dabit mundum ex immundo. *Job. 14. v. 4.* Quod genitum est ex carne, caro est *Job. 3. v. 6.* Quæ etiam ratio quod AUGUSTINUS tam libenter in hac materia contagii vel contagionis vocabulo utatur, quod a *tangendo* dictum, aliquem iniquationis contactum, vitii scilicet propagantis vitium, denotat. Et licet corpus *per se* non sit *subjectum* ^{dentur} peccati, illudque non sit in corpore *consummate, formaliter, & perfecte*: est tamen in eo *inchoative, dispositive, & radicaliter*, tanquam in propriissimo animæ habitaculo, mox in eandem cum anima hypostasin coalituro; quemadmodum liberi trahere ex parentibus solent, non quidem ipsos illos morbos actu, sed eorundem semina, & impressiones, quæ sunt certa illorum morborum principia.

§. VII.

2. ad animam.

At II.) major difficultas est circa *animam rationalem*. Cum enim ea nec generetur a parentibus, nec tangatur, sed immediate a Deo creetur, tum demum, quando corpori unienda, & quidem non in corpore corrupto, sed extra illud: ex manu vero Dei Creatoris nil corrupti & impuri, prodire queat, nodus hinc fere insolubilis oritur, qui primitus creatura ejusmodi pura, & innocens, inquinetur, peccatoque originis inficiatur. Quare nec mirum, dissonas admodum esse Theologorum ac Philosophorum super hanc rem voces: aliis monstratam quandam *omnium animarum simultaneam creationem, ante corpora præexistentiam, præuiamque corruptionem*, statuentibus; aliis *earundem in animalculis paren-*

1477

tum, & coniunctim in protoparente, praesentiam, physicamque in iis corruptionem, urgentibus; aliis fingentibus duplex aliquod principium, boni & mali; aliis ad doctrinam de traduce; aliis denique ad creationem animarum immediatam, recurrentibus: his iterum in tres partes scissis, animasque vel puras, vel impuras, vel non-puras, a Deo creari existimantibus. Verum tamen, ne hanc quaestionem solo obscuritatis praesidio tueri velle videamur; examinatis, profligatisque, singulis erroribus, tentemus, possetne lux aliqua inferri his tenebris.

§. VIII.

a. Notandum heic venit veterum quorundam figmentum, qui, ut primam hujus animarum corruptionis originem indicarent, statuerunt, omnes unquam futuras animas humanas, una cum spiritibus caelestibus, vel ante mundi hujus originem, vel in principio ejusdem, & cum Adami creatione, fuisse simul a Deo creatas; inque communi aliquo animarum receptaculo adseruatas; in quo, priusquam corpora ingrederentur, ex liberi arbitrii abusu, a pristina perfectione & puritate degenerarint; eaque sua defectione promeruerint, ut, pro peccatis, qua patrarint, detruderentur in corpora humana corrupta, a quibus ulterius inquinarentur; utque prioribus corporibus relictis, per quandam perambulorum, successive in alia corpora migrarent, & anima quidem piorum in corpora aliorum hominum, vel animalium Sanctorum, qua in Aegyptii colebant; & abhinc si tali disciplina purgatae, in proprium locum; impiorum autem in erocodilos, asinos, mulos porcos, scarabeos, &c. post tria annorum millia, si diis placeret, in corpora iterum rediturae, ut auctor est HERODOTUS lib. 11, cap. 25. Ita ex gentilibus ZOROA-

Rejicitur figmentum PYTHAGORAEORUM & ORIGINIS de animarum praerexistentia &c.

ROASTREM, PHERECYDEM SYRUM, ejusque discipulum PYTHAGORAM, EMPEDOCLEM, PLATONEM, immo jamdiu ante eos ORPHEUM, & complures alios, sensisse nos docent THEODORETUS in *epitom. div. Decret.* cap. IX. HUETIUS in *Origen.* p. 96. §. 7. & SCHEFFERUS de *natur. & consit. Philos. Pythag.* p. 24. Hoc etiam errore præter *Judeos*, vid. MENASSE BEN ISR. de *resurr.* II, 19. & de *creat. problem.* XV. XVI. POCOCCIUS *not. Miscel.* pag 103, seq. LIGTHF. *Hor. Hebr. ad Job.* IX. 2. HACKSPAN. *Disfert.* p. 341. & *not. Philol.* P. II, p. 151, 702, 749, 508. HOORNB. *Miscell.* P. II, p. 84. multi ex *Patribus* fuere imbuti, qui in scopulum liberi arbitrii nimis impingebant, putabantque animas in corpora, qualia sunt nostra, detrusas nil adversi pati, quod cum usu liberi arbitrii hominem nasci, & jam ante in peccatis constitutum, crederent. Quos inter HERMAS *vis. 3.* CLEM. ALEXANDRINUS, STROM. I, I, & III. PIERIUS ALEXANDRINUS, qui alter *Origenes* cognominatus, apud PHOT. *Cod.* 119. NEMESIUS *lib. de natur. homin.* ECCLASIATICI quidam apud HIERONYM. *epist.* 82. ad MARCELLIN. qui tamen ipse perperam hujus criminis a RUFINO accusatur. Item PHILASTRIUS in *heres.* 51, alique. vid. OLYMPIODOR. ad *Eccles.* cap. IV. v. 3. p. 627. & PHOT. *epist.* I, p. 11. speciatim HUETIUM in *Origenian.* p. 97, n. X. Præcipue huic sententiæ de animarum *πρωταρχῆς*, admissisque ab iis ante unionem cum corporibus peccatis, quam e *Pythagoricorum*, & *Platoniorum*, scholis transtulit, ORIGENES favit; ut & velut Origenismi characteristicon HIERONYMUS eam notarit. Loca, quibus animarum præ-existentiam, & in corpora detrusionem, adseruit, sunt ubivis obvia. Præ aliis

aliis illa notari merentur quae extant *lib. 2. regi. apocryph. cap. 8.* in quo tradit naturas illas ratione pollentes, a Deo primum procreatas, antequam boni, vel mali, quid in se concepissent, mentes fuisse; dein vero, scelere admisso, animas euasisse, & *l. 1. cap. 8. & l. 3. cap. 1.* quae vide. Quibus similia in *sine capitis* ejusdem habet. Et *libr. lucubrat.* ejusdem priore animam hominis non cum corpore factam docet, sed extrinsece insertam, idque pro meritorem in coelo ratione. Cui probando profert exempla *Jacobi, Esavi, Jeremiae, & Job. Bapt.* ibid, De eodem EPIPHANIVS haeref. LXIV, animam humanam praexistere dicit, esse autem has angelos & virtutes supernas in peccatis constitutas, & hanc ob causam in supplicium in hoc corpus inclusas. Quam ADAMANTIUS sententiam egregie etiam explicat HUETIUS in *Origen.* p. 93. num. IV. his verbis: naturas omnes ratione praeditas, seu mentes, a Deo ante mundi opificium procreatas, liberoque instruitas arbitrio fuisse, putavit; quae recte vel male agendi facultate diversis utentes modis, diversos inde, vel gloriae, vel ignominiae ac poenae, gradus fuisse consecutas; alias siquidem angelorum adeptas esse naturam, quae leviorum essent nozarum fontes; quae contra liberi arbitrii munere in deterius fuissent abusus, in crassiora corpora, siderum puta, vel Daemonum, vel hominum, esse depressas; sic tamen, ut quocunque sint loco, proficere possint in virtute, vel contra relabi in vitia; & pro regressus sui, vel progressus, ratione, ad superiorem euebantur statum, vel ad inferiorem detrudantur. Ex Socinianis quoque favet huic de animarum praexistencia hypothefi, & pene innumeris, tum ex codice sacro, tum auctoritate Judaeorum, Christianorum, Gentilium & Haereticorum, defumtis rationibus eam corroborat *Christoph. SAND.* tr. de animae orig. *Cosmog.* 1671. Sic &

μετεμψυχων seu μετασωματων i. e. animarum ex alio in aliud corpus, vel in diversas corporum species, transmigrationem, quae ex arcana Aegyptiorum doctrina hausta fuit, *Pythagoraeis, Platoniceis, Judaeis*, imprimis *Pharisaeis*, conf. *Matth. XVI. 14. Job. IX. 2.* & *JOSEPHUS de bell. jud. l. II. cap. VII.* nec non *Origenianis*, creditam fuisse, & hodie adhuc *Americanis* nonnullis, plerisque *Sinensibus & Indis*, quotquot *Mubammedi* nomen non dederunt, credi, res notissima est *PFANNER, System. theol. gent. p. 429. PANCIROLL, de rebus memorab. f. deperditis P. I. p. 221. HUET, in Origenian. p. 104. & SANDIUS l. c. p. 131. & seqq.* Quod etiam dogma recentioribus temporibus *HIERON. CARDANUS* in *Dialog. de morte*, iteratam quandam, & repetitam, *παλιγγενεσιαν* introducendo, defendit. Et non adeo absurdum esse, uti a multis accusatur, *OBSERVATORES HALLENSES Observat. II.* probatum dare quaesiverunt.

§. IX.

Nam animae non fuere productae ante mundum conditum.

At vanæ & absurda esse haec omnia, primum cuiusvis est intelligere. *A.)* A veritate longissime recedit, fuisse omnes animas simul ante principium *Mosaicum conditas*. Nam licet animae, tanquam substantiae simplices, & incorporeae, spatio aliquo, seu loco externo, ad subsistendum proprie non indigeant, atque ita nullum dubium sit, potuisse Deum, si voluisset, animas omnes, ante mundum hunc visibilem creare: tamen haud una ratio obstat, quo minus isti adferri suffragemur. *1.)* enim, praeterquam quod commune axioma sit: *a posse ad esse non valere consequentiam.* *II.)* Ex revelatione discimus, ante mundi hujus primordia nil fuisse, praeter unum

num, & solum, *Deum*, resque omnes finitas in, & cum tempore, in initio, a Deo fuisse productas, *Gen. I. v. 1.* ut principium Mosaicum sit principium temporis, & omnis creaturae. III) *Angeli* non fuerunt ante *κοσμογονίαν* creati *Gen. I. 1. 11. 1.* *Job. XXXVIII. v. 7.* *Psal. CIII. v. 21.* Ergo nec animae humanae, quoniam similibus similis est ratio. Si *ὁμοῦς, πρὸ καταβολῆς κόσμου*, animae fuissent conditae, tunc forent aeternae, immo aequae aeternae, ac ipse Deus aeternus est, quia eadem phrasae & locutiones sunt, quibus Dei aeternitas in sacris pandectis describitur *Pf. XC. v. 3.* At tales non esse multiplex earum imperfectio, finitas, dependentia, mutabilitas, abunde docent. IV) Si creatio animarum ante temporis principium facta, subvertitur demonstratio aeternitatis *τῶ λόγῳ Filii Dei ex Job. I.* petita, quo factio multum lucrantur *Sociniani*. Denique V) nulla sufficiens ratio indicari potest, ob quam tamdiu, ne dicam, ante unionem cum corporibus, sed & mundum conditum, animae extiterint. Deus autem cum sit sapientissimus, & sanctissimus, nil frustra facit, sed cuncta ad finem sapientissimum, sibi que gloriosum, dirigit. Belle igitur *HIERON. adv. JOHANN. HIEROS. si fuit anima, antequam in Paradiso formaretur, in quolibet statu & ordine, & vixit & egit aliquid* (neque enim possumus incorporealem, & aeternam in modum glirium immobilem torpentemque sentire) *neesse est, ut aliqua causa praecesserit, cur, quae prius sine corpore fuit, circumdata sit corpore: & si animae est naturale esse sine corpore, ergo contra naturam est esse in corpore. Si contra naturam est esse in corpore, ergo resurrectio corporis contra naturam erit. Sed non fiet resur-*

rectio contra naturam. Ergo juxta sententiam vestram corpus, quod contra naturam est, resurgens animam non habebit.

§. X.

Neque in principio ejus simul,

Quemadmodum vero non ante mundum hunc visibilem animae humanae fuerunt creatae, sic nec B.) earundem creationem simultaneam *in mundi exordio* contigisse, certum est, 1) *ex silentio Moysi* Gen. I. qui tam illustre opus haud reticisset: maxime cum formationem corporis Adami e gleba terrae, Spiritusque inspirationem ipsi factam, nec non productionem Evae ex costa Adami, variis circumstantiis referat. Verum quidem, nec angelorum, quos etiam ab initio statim omnes simul creatos fuisse constat, creationem memorare. At id non mirum, quia noluit apud homines ex professo tradere historiam angelorum, sed hominum, maxime Ecclesiae; vitio autem non vertitur historiographo, historiam regni describenti, si origines regni vicini vel plane fileat, vel non nisi parce de iis loquatur. 2) Si certum est, animas tum demum, quando foetus *in utero materno perfectus, immediate a Deo creari, corporibusque infundi*, ultro sequitur, non ab initio mundi eas conjunctim fuisse creatas, inque thesauro quodam, ex quo depromantur, corporibusque intrudantur, adservari. Atqui verum prius. Ergo & posterius. Illud claret I. *exemplo Protoparentis Adami*, cujus corpori, ex terra formato, demum insufflabatur anima, non antea Gen. II, v. 7. II. *ex fine*, in quem animae rationales creantur, qui non alius est, quam ut cum corporibus organicis connubium ineant, unumque fiant. At si diu ante corpora fuissent creatae, toto illo tempore frustra

fra extitissent, atque ita fine suo excidissent. III. *ex naturali*, quem animae habent ad unionem cum corporibus, *instinctu*, quo fit, ut a corporibus separatae sint quasi *in statu praeternaturali*. In statu praeternaturali vero aliquid creari implicat, & cum corpore animam humanam non esse unitam est pars poenae peccati. Neque obstat 4. illud *Gen. II. v. 2.* ubi Deus die septimo *quiescisse* legitur *ab omni opere suo*, i. e. uti explicant, a creatione novarum specierum. Nam *a.* in textu cit. tale quid non reperitur, sed est falsum ejus glossema. *b.* Deus quotidie nova ex nihilo creat, motum, formam, figuram &c. Et *c.* non mirum eos defendere, Deum nil novi creare, qui cuncta ex fatali, & immutabili, rerum ordine derivant. Neque etiam tandem *d.* Deus creando mentes, proprie loquendo aliquid novi creat, quandoquidem nil aliud agit, quam ut, ordini naturae convenienter, corporibus animas ipsis destinatas addat. III) Si animae ab inirio mundi fuissent conditae, & per longum temporis spatium, in quo fuerint, tanquam actus cogitandi substantiales, actuosae, extitissent ante corpora, haberent haud dubie hujus suae *πρω υπαρχουσ, operationum*, aut *cogitationum*, quas exercuerint, priusquam corpora ingrederentur, *memoriam* aliquam, & *conscientiam*, sunt enim substantiae sui ipsius, suarumque actionum, intime consciae, quae quicquid operantur, scientes operantur, volentesque. Immo vero, quod contra *Origenianos* tenendum, tanquam creaturae rationales, sub lege, ejusque vinculo creatae, earum actionum necessario deberent reminisci, ob quas a Deo in *judicium* adducuntur, & vel praemiis, vel poenis, afficiuntur: ubi

enim non esset bene, aut male, factorum conscientia, ibi etiam non foret praemiis poenisque locus, siquidem in tali casu Dei iustitia & sanctitas agnosci, dijudicari, ac celebrari, nequiret, qui tamen unicus scopus est, cur Deus legem suam minis, & promissionibus, obsignavit. At nemo mortalium est, qui, si vel intima mentis suae accuratissime expenderit, jure adfirmare possit, se vel minimam *pristini sui status, actionumque in eo patrarum, ideam*, seu *notitiam* possidere. Quare nec qualiscunque animarum prae-existentia admitti debet. Neque opponi (iv) in contrarium heic possunt exempla *infantum*, aut *dormientium*, qui similiter cogitationum, actionumque, quas in aetate primula, vel somno, habuerint, memoria destituuntur. Quod enim infantes, dormientesve, quid cogitarint, nesciant, id oritur ex *defectu, inhabilique constitutione corporis*, cui cogitationes adligatae suat. At animae a corporibus liberae, quo minus recordari queant cogitationum, actionumque suarum, non impediuntur. Et licet animae illae non omnes cogitationes, quas ante suam cum corporibus conjunctionem habuerint, in memoriam sibi revocare queant, ad minimum tamen *unam vel alteram*, scirent, maxime sui ipsius *praexistentiam*, cujus non facile oblivisci potuissent. Accedit, quod per tot annorum millia ante corpora existentes, multifariis suis actionibus, absque omni dubio, talem sibi *habitum* acquisivissent, tamque *profunde* cogitationum momenta impressissent, ut deleri non potuerint; cum spiritus recens creatus, & cum corpore unitus, istiusmodi habitibus, ex actionum frequentia comparatis, omnino careat, vid. quae ad hanc rem
habet

habet egregia Nob. CARTESIUS in *Respons. V. meditat. adjectis*, & POIRETUS *cogitat. ration. L. II. cap. 3. §. 6. 5.)* Denique si animae tamdiu, antequam instrumenta naturae suae congrua acciperent, productae, extitissent vel in statu *beato*, vel *mifero*, nam medius non datur. Utrum vero elegeris, non conciliabis cum Dei bonitate, iustitia & sanctitate, istam animarum ex statu priori in corpora dejectionem, veluti infra plenius docebitur.

§. XI.

Falsum C) omnes nascendas in communi quodam loco, animarum repostorio, adseruari. Nam I, animae proprie loco non egent, neque aliter esse in loco dicuntur, quam *definitive*, propter operationes, ut non nisi de solis corporibus, iisque particularibus, in nexu cum aliis constitutis, verum sit illud Scholasticorum: *quod nullibi est, non est.* II. Sacer codex nuspian talis loci, e quo animae corporibus jungendae depromantur, meminit. At quicquid extra, & praeter, ejus testimonium heic adseritur, figmentum est. Stabilire hanc sententiam nonnulli solent ex *Ecclesiast. XII. 7.* quod Deus dicatur *dare spiritum*, dari autem supponat pra-existentiam; tum quod spiritus dicatur *reverti* ad Deum, reverti vero quid non possit, nisi antea ibidem fuerit. At frustra. Nam & verbum *πν* de rebus jam existentibus accipitur *Jes. IX. v. 6. 2 Sam. XII. v. 8.* vid. Lexica. Et spiritus reverti dicitur non ad *πν*, sive *locum*, quod enim sic revertitur, necesse est, ut ibidem antea fuerit; sed ad Deum, tanquam *causam efficientem*, quia nempe post obitum corporis arctius cum Deo conjungitur, eique magis evadit similis. Ita non necesse est, ut prius illud extiterit.

Neque in communi quodam loco adseruantur.

extiterit. Absurdum quippe foret, esse productum in tempore, & tamen ante jam extitisse. III. Nec ratio istiusmodi quid ex principiis suis elicere valet, quia res facti est. Et quae IV. *Judaici ac Gentiles* de suo *ἡρᾶ* & *αδῶν*, tradunt, fabulosa sunt, nulloque fundamento nixa.

§. XII.

Neque ante unionem cum corporibus jam peccarunt.

Falsum. D.) quod *animae jam ante, quam cum corporibus unirentur, ex liberi arbitrii abusu, peccarint*. Ponit enim 1) S. Scriptura primum peccatum in *transgressione Adami* Gen. III. v. 1. seqq. Nullum peccatum anima Adami ante unionem cum corpore patravit, & in ipso peccante omnes non separati ab anima, sed cum ea conjuncti, tanquam in stirpe & radice sua, peccarunt. Hinc per unum hominem, inquit Paulus, peccatum in mundum intravit, & per peccatum mors &c. Rom. V. v. 12. & quemadmodum in Adamo omnes moriuntur, sic in Christo omnes vivificabuntur. 1 Cor. XV. v. 22. Quare nos non decet ultra ascendere, & sapere supra id, quod scriptum est. 2) Πρωτον Ψευδος hujus sententiae est doctrina de libero arbitrio, quae multis naevis, & contradictionibus, obnoxia est. Perperam etiam 3) ORIGENES, praeter varia Scripturae loca, quae citata vide apud HUET. in *Origenian.* p. 96. §. 8. lib. II. *περὶ ἀρχῶν* cap. 7. & lib. III. cap. 3. huic probando profert *Jacobi*, & *Esavi*, exemplum, quorum hic fratrem, cum ex utero prodiret, supplantavit, quod factum minime fuisset, si non uterque id gestis suis promeritus, antequam coelo delaberetur: nec non exemplum *Johannis*; qui in materni uteri claustris etiamnum compactus ad Mariae vocem tripudiarit: & *Jeremiae*, cui Dominus dixerit: *prinsquam te forma-*
rem

rem in utero, novi te, & antequam exires de vulva, sanctificavi te: ut & eorum, qui a daemonibus statim ab ortu correpti, vel a pueritia divinandi facultate praediti, sint, quorum non aliam causam esse existimat, quam res olim ab iis gestas, priusquam corpora subirent, ut Deus alioquin injustitiae & προσωποληψιας accusandus sit. Nam omnibus illis Scripturae locis & exemplis manifesto non tantum repugnat illud Zach. XII. v. 1. in quo dicitur *Deus fingere spiritum in medio hominis*; sed & illud Job. IX. v. 3. ubi Christus, *neque hic peccavit, neque parentes ejus, sed ut opera Dei in eo manifestentur*, satis clare ad voluntatem Dei coecitatis illius causam refert, atque ita omnem ansam adimit detorquendae illius ad peccata vitam praecedentia; aperitissime vero Rom. IX. v. 11. seq. quo & ipse AUGUSTINUS in epist. ad Optat. ad labefactandam hanc ORIGIN. opinionem utitur: *cum enim nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aut mali &c.* Ex quo manifestum est, non propria bene, aut male, facta, in vita antea facta admitta, electionis, & reprobationis, eorumdem causam fuisse, sed liberrimum, & absolutum, Dei decretum, vid. HUET. in *Origenian.* p. 96. § 8. 4) Denique admodum etiam probabile est, illam PLATONIS & Origenistarum sententiam ortum trahere ex historia de lapsu primorum hominum, miseriaeque humanae origine, ac fabulis & commentis permista.

§. XIII.

Nec minus $\tau\epsilon$ falsum, quod anima, in panam peccatorum antea patratorem, de caelo dejecta in corpora humana, tanquam totidem carceres & ergastula detrudantur, unde non nisi indefesso labore, ac per $\mu\alpha\delta\nu\omega\varsigma$, institutionem,

Neque in corpora, ut peccata luant, e caelo detrudantur.

C

seu

seu ut TERTULLIANUS vertit, *discentiam, liberentur.* Innititur 1) haec opinio *falsis hypothesebus*, quales sunt, quod animae in mundi hujus primordio a Deo simul creatae sint, quod in communi quodam receptaculo adserventur, quod jam ante unionem cum corporibus factam peccarint &c. quarum absurditatem in antecedentibus indicavimus. 2) Corpora non ad *penam* condita sunt, sed ut sint animarum domicilia & instrumenta congrua, homines cum animabus constituant, aeternaque tandem cum illis beatitudine fruantur. 3) Extracta fuere corpora primorum hominum, antequam peccatum fuit introductum, quod ea contaminavit *Gen. cap. II. III.* Et Apostolus adfirmat Esavum, & Jacobum, nondum natos, nil boni, vel mali, egisse. Accedit tandem 4) quod corpora fidelium sint *templa Spiritus S.*, in quibus habitat *1 Cor. VI. v. 19.* quæ sibi jubentur in *sacrificia viva, sancta, Deoque placentia.* Rom. XII. v. 1. quorumque membra sunt *membra justitia* Rom. VI. v. 13. Quare non in Creatorem tantum, sed & S. Spiritum, contumeliosi sunt, qui splendidissima hæc, formaque, & usu, nobilissima tabernacula in oidos carceres, in quos detrusæ sint animæ, ut pœnas pro peccatis luant, commutant. Quem errorem egregie AUGUSTINUS quoque refellit *Open. T. VII. p. m. 668, lit. D.*

§. XIV.

Neque tandem,
in diversa cor-
pora transmi-
grant.

Denique 7. & famosa illa *animarum trajectio Pythagorica*, quam animarum *recidivatum* TERTULLIANUS vocat, commentitia est, & facile perpluit. Nam I, repugnat *Sacra Scriptura*, quæ testatur, singulis hominibus,

minibus, dum generantur, suas animas creari, & infundi *Job. XXXIII. v. 4. Eccles. XII. v. 7. Zach. XII. v. 1.* & quidem ad το ιδιον σωμα, *proprium corpus*, determinatas *1. Cor. VI. v. 18. VII. v. 4.* tum animas fato finctas, non migrare in alia corpora, seu humana, seu belluina, sed redire ad Deum *Eccles. XII. v. 7. Luc. XVI. v. 22. XXIII. v. 43. II. Sanae rationi.* Quamvis enim a. hæc doctrina animarum immortalitatem directe non tollat, talia tamen continet, quæ cum natura, & nobilitate, animarum humanarum consistere non possunt; siquidem & animabus tantas revolutiones tribuit, quarum sibi plane non sunt *conscia; & errantes atque vagas*, eas facit, quarum definitum in hac vita domicilium, & certæ in futura constituta sedes sunt; & detrudit eas in *corpora bestiarum*, in quibus nulla rationis indicia produnt, aut prodere queunt. *b.* Eum in finem a gentilibus, verbo Dei diturnis inventa, ut *mali* originem doceant. Cui præstando non sufficit, *c.* Sibi ipsi hoc systema contradicit. Dum enim affirmatur, istam animarum sortem pendere a modo, quo vixerunt, & a bonis, malisve, earundem in hac vita actionibus, percipi nequit, qui vel præmii, vel pœnæ, simile quid remaneat, sublata talium mutationum conscientia? *d.* Perturbat rationem *justitiæ divinæ*, secundum quam unusquisque in proprio corpore tum præmia, tum pœnas peccatorum, experietur. Ultimo *e.* *resurrectionem corporum* evertit. Cum enim in futura resurrectione universali animæ cum corporibus suis sint reduniendæ, quod illustri typo *Ezech. XXXVII.* confirmatur; cumque cuilibet in corpore suo, quod heic

gestavit, compensandum sit II. Cor. V. v. 10. cuius corporis erit anima, si plura successive corpora inhabitavit, & qui bene, aut male, factorum in corpore, rationem reddet, si non idem numero corpus servarit? Quia immo totum hoc *μετεμψυχωσεως* dogma ex convenientia seu naturali, ingenii & *φρονηματος*, unius cum altero, liberorum cum parentibus, seu typica, qua ex institutione Dei, unus alterum retulit, saltem inter Judaeos, ortum censet Vir Plur. Rev. & Celeb. *Lud. Christ. MIEGIUS Bibl. Br. Cl. II. p. 594.* .f. Ut alia praetermittam, quae vid. apud HEIDEGGER. *Corp. Theol. p. 233.*

§. XV.

§. Tangitur
sententia
LEIBNITII.

Haud absimilis 2) priori, eidemque de animarum *προπαρθεσι* fundamento innititur, sententia, quam proponit LEIBNITIUS *Theodic. p. m. 281. 283. & 341. 342.* Supponit nempe Vir Illustris N. in sua *Philosophia*, quo nomine eam adpellat, *ordine naturae*, non dari creaturas racionales, seu mentes creatas, a corporibus organicis, & materia, omnino separatas. Ita statuit *Epist. V. ad CLARCKIVM §. LXI. Tom. I. du Recueil p. 119.* Je tiens avec les Anciens, & avec la raison, que les Anges, ou les Intelligences, & les Ames separées du corps grossiers ont toujours des corps subtils, quoi qu'elles memes soient incorporelles. La Philosophie vulgaire admèt aisement toute sorte de fictions; la mienne est plus severe. It. *Tom. II. Recueil. p. 384. seq.* Je tiens, que chaque ame, ou Monade, est toujours accompagnée d'un corps organique, mais, qui est dans un changement perpetuel, de sorte, que le corps n'est pas le meme, quoique l'ame & l'animal le soit. Quae vero corpora a deo subtilia facit, ut observante Clar. HANSCHIO, in
LEIB-

LEIBNITII principii *Philos. Geometrice demonstratis* p. 162. aliquot milliones angelorum cum organis suis non occupent spatium unius guttulæ aquae. Similia habet in principii *philos.* quæ extant in *Act. Erudit. Lips. Tom. VII. Supplement. Sect. XI. p. 500. 514.* Et quemadmodum idem HANSCHIUS l. c. adnotat, LEIBNITIUS in epistola Brunsviga IV. Sept. c15 10 cc XVI. ad ipsum data inquit, *omnem Monadem esse incorporatam, seu corpus suum organicum habere, atque ita vivam esse; & uti omne vivum adpellari possit monodatum, quod ab una monade dominante vegetetur; sic dici vicissim posse, omnem monadem monodare, seu corpus aliquod vivum vegetare, sed non ipsam monodari.* 2. Supponit, *omnes animas, futuras olim animas humanas, perinde ac animas aliarum specierum, in semine, & in majoribus, ad Adamum usque, fuisse, atque ita a rerum initio semper existisse in speciebus corporum organicorum; epist. V. ad CLARCK. jam cit. J' accorde une existence aussi ancienne, que le monde, non seulement aux ames des Betes, mais generalement a toutes les Monades, ou substances simples, dont les phenomenes composés resultent, & Theodic. p. 282. nec non princip. §. 77.* Quam hypothesin etiam fovisse SWAMMERDAMIUM, MALEBRANCHIUM, BAYLIUM, PITCARNIUM, HARTSOECKERUM, aliosque viros celeberrimos, & per observationes microscopicas LEUWENHOECKII, & aliorum insignium observatorum, sufficienter illustratam, stabilitamque existimat. Vult 1. in animalibus spermaticis, quorum nonnulla actu eleventur ad gradum maximorum animantium, ope conceptionis, & ad theatrum majus progrediantur, inque animalia alterius speciei transformentur, hinc electa dicta,

C 3

quo.

quorum parvus admodum numerus sit, oppositae ad non electa, quae speciem suam non mutant per conceptionem, diu ante actualem corporum humanorum existentiam, hospitari animas illas, sed tantum, ut sensitivas, & animales, perceptionibus, & sensibus, non vero ratione, praeditas, usque dum tempore conceptionis, quo ex animalculis corpora humana per augmentationem, vel transformationem, producantur, & animae animalculis sociatae, sive modo naturali, sive peculiari quadam, & extraordinaria, operatione, aut transcreatione divina, ex sensitivis, & animalibus, rationales fiant, atque ad gradum perfectiorem, statum nempe rationalitatis, eleventur. Qua explicatione admitta, & tolli posse putat lites, ac confusiones, omnes, quae heic in Philosophia & Theologia occurrant; quandoquidem multo magis Deum deceat, animae peccato Adami jam physice, aut animaliter, corruptae, quae semel sub peccati dominio, & ad illud actu patrandum, quam primum homo rationis usus capax, parata sit, novam perfectionem, nempe rationem, largiri, quam creatione, aliove modo, animam rationalem corpori immittere, in quo moraliter corrumpatur.

§. XVI.

Cujus naevi
indicantur.

Verum enim vero ignoscant Manes Viri Illustris, quod ipsi non subscribam; haud pauca enim huic ejus ratiocinio inesse deprehendo, quae cum analogia verae, sanaeque Philosophiae pugnare, & idcirco aliqua mereri videntur.

§. XVII.

Quorum pri-
mus, quod
non datur
animae cor-
poribus orga-
nicis liberac,

Inter ea refero I.) adsertum, quod in ordine naturae non existant spiritus puri, a materia, corporibusque organicis, prorsus separati. Quod ceu oppido falsum me-

rito

rito rejicio I. namque innititur illud falsae hypothefi, quod omnis spiritus, tanquam actus, indigeat *subjecto*, vel *materia substrata*, cui inlit, & absque qua subsistere nequeat, quae vero merum est praesudicium, inde ortum, quod a *rebus corporeis*, in quibus omnis motus, & actus, accidentalis, & subjecto inest, concludi soleat ad spirituales, in quibus actus essentialis, ac substantialis est. Non semper ad *to esse* requiritur aliquid corporeum, visibile & imaginabile, sed sufficit, si quid habeat propriam essentialiam, si possit concipi, & ad *to existere*, si actu ipso sit. Unde evidens, id quod agit esse, utut nihil sit aliud, quam actio, actumque purum esse posse ens aliquod per se subsistens, seu substantiam absque materia. Et quid dicemus II. de *angelis*, qui etiam spiritus a Deo creati sunt? Deum enim eximere spirituum numero videtur LEIBNITIUS, dum memorat *solas creaturas rationales, mentes creatas*. An hi pariter, uti vult Vir laudatus *epist. ad HANSCHIUM* jam citat, dum angelos *Spiritus* esse statuit, sed semper *corpora indutos, etsi minus iisdem affixos, quam sunt animae nostrae* & imprimis urgens consensum *Patrum, tam Graecorum, quam Latinorum*, nec non totius Scholasticorum Theologorum chori, *duce Thoma* & corporeulis istiusmodi organicis induti? Quem errorem complures ex veteribus, ac recentioribus, ecclesiae Doctoribus errarunt, & nos alibi destruximus. Quid III. de *mente humana*, quamdiu est in *corpore*? Annon & absque corpore se existere posse intime sentit, multa etiam operatur sine corpore? Annon datur intellectio pura, qua mens sine ope sensus, & imaginationis, multa, v. gr. res cogitantes,

tantes, imprimis cogitationes proprias, veritates, axiomata, corporis nudam extensionem, proprietates & affectiones varias, quæ a sensibus proprie & proxime non deteguntur, percipit? Annon multa sunt in intellectu, quæ non prius fuerunt in sensu? Annon concipere spiritus noster potest, se nullam habere corpus, vel de existentia sui corporis dubitare, quia nexum inter se, & res extra se, nondum plane perspectum habet, interim de existentia propria certus esse, seque substantiam cogitantem mansuram, intelligere? Annon conatus nobis appetitus boni summi & æterni, metusque mortis, & status meatis, post mortem corporis? Annon denique dantur motus mentis ecstatici, ut, num quis in corpore num extra corpus, sit, nesciat 2. *Cor. XII. v. 2.* Immo quid de *mente post corporis obitum*? Annon illa, ab omni cum corpore commercio soluta, nihilominus superstes est? vel an corpore destructo, mens quoque destruitur, quod principium Epicuræum est, & in detrimentum immortalitatis animæ cedit. Quæ porro IV. necessitas nos cogit, ut singulis animabus creatis adscribamus sua corpora, cum ne quidem *menti humane* unio cum corpore sit *naturalis & necessaria*; quin duæ illæ essentiæ toto cælo sint diversæ, quæ mutuo sese ponunt, ac tollunt, quarumque conjunctio a liberrimo voluntatis divinæ arbitrio unice pendet? Tandem V. & illud non satis mirari possum, quod, cum nemo mortalium hæcenus inventus sit, qui stupendæ illius mentis nostræ cum corpore nostro unionis *modum* satis concipere potuerit, eo prolabantur nonnulli, ut, nulla necessitate urgente, ad unam omnibus

omnibus mentibus finitis corpora organica, in quibus hospitentur, adjungant, atque ita difficultatem illam in infinitum augeant.

§. XVIII.

Nec minus II.) audax, & paradoxum, est alterum suppositum Leibnitianum, quod omnes animæ, olim futura anima humane, æque ac animæ aliarum specierum, in femine & in majoribus, usque ad Adamum, atque ita a creationis initio semper, extiterint singula in specie corporis organici. v. enim fieri nequit, ut animæ liberorum, jam diu ante generationem corporum, sint in parentibus majoribusve. Nam 1. habet hæc hypothesis pro basi ac fundamento doctrinam de animarum creatione simultanea, præexistentia, necessariæque cum corporibus quibusdam subtilioribus unione, quam in anteced. jam ut erroneam rejecimus. 2. Si certum, quod infra ad liquidum perducemus, animam immediate, tum demum, quando fertur in utero materno perfecte formatus, propriamque vitam vivit, a Deo creari, corporique infundi, ultro sequitur, eam non jam extitisse prius in parentibus, cum impossibile sit idem simul esse, & non esse. 3. Si in parentibus hospitentur animæ liberorum, recurret illico quaestio, in qua ergo parte eorundem sedem suam ac domicilium habeant, an in spiritu, an in corpore, an in solo patre, aut matre, sola, aut utroque simul? utrum horum elegeris, *ατορον* erit. Neque etiam 4. multum probant similia aliarum specierum, v. gr. plantarum, animalium, vermium, erucarum, insectorum, quorum LEIBNITIUS Princip. Philos. §. 77. & in Theodic. p. 282. meminit. Praeterquam enim, quod in eo pec-

Secundus, quod animæ jam extiterint in semine ac parentum.

D

cet,

cet, quod & plantis, atque animantibus, indiscriminatum adscribat *animas*, quae non nisi *αναλογως* ipsis competunt: frustra etiam argumentatur ab animabus illis ad animas rationales, & spirituales, cum a re mere corporea, ac materiali, & ejus generatione, ad rem spiritualement, ejusque *producendi modum*, nulla detur consequentia, & heic, si uspiam, illud verum sit, omne simile esse distimile.

§. XIX.

Immo conjunctim in primo parente, Adamo.

Quemadmodum vero animae liberorum non habitant ante suam cum corporibus unionem in parentibus proximis: sic β multominus in *protoparente*, totius generis humani stirpe, atque radice, *omnes omnium hominum unquam futuras animas conjunctim habitasse*, credibile est. Nam γ : sic rursus falso supponitur, animas, in systematis hujus universi primordio *una creatas*, dudum ante corpora quibus unienda, existisse, cujus contrarium in antecedi. adstructum ivimus. δ : Si in Adamo fuerint animae, vel *in spiritu*, vel *in corpore*, ejus fuerint oportet, quae sunt duae partes hominis essentialis, extra quas tertium aliquod, seu intermedium, non datur. At ϵ) non *in Spiritu Adami* erant. Nam a) praeposterum, & crassum nimis, conceptum gigneret, si statuatur, quod, quemadmodum in ovario Euae omnia omnium olim futurorum hominum corpora secundum prima stamina & lineamenta comprehensa, vel in planta prima radicaliter quasi omnes plantae delineatae fuerint: sic quoque in anima Adami, seu communi quodam animarum fonte, ac receptaculo, omnes haeserint animae

animae istis corporibus uniendae. Sunt animae spiritus, & actus cogitandi substantiales, quorum alter alteri inesse nequit. Uti in corporibus non datur dimensionum penetratio, sic nec animae, corporibus multo simpliciores, animas immeare & penetrare possunt. Et quot quaeso, eaque diversa *b*) hoc dato, non fuissent in Adamo cogitandi principia? Tot utique, quot unquam nascituri homines. Quo quid absurdius, magisque *αφιλοσοφον* vix fingi potest. Neque *2*) erant in ipsius corpore, speciatim *femine*, seu *animalculis spermaticis*. Nam I. est omne corpus humanum unius solum spiritus rationalis instrumentum, & habitaculum, non multorum, non innumerabilium. Quidni ergo & corpus Adami, reliquis simile? Non etiam II. eget spiritus ad sui existentiam corpore, quia actus substantialis est, per semetipsum, absque omni materia substrata, subsistens, vid. supra. Praeterea III. si spiritus singuli, olim futuri humani, in Adamo habuissent peculiaris corpuscula sibi juncta, aut certam aliquam corporis feminisve Adamici particulam, quantumvis minutam, cogitemus autem innumeras millionum milliones hominum, qui a mundi exordio usque ad finem ejus, vixere, vivunt, & etiamnum victuri sunt, quantam non, obsecro, Adamus habuisset feminis copiam, quam corpus immensum, ingentes forte montes mole sua exaequans, haud absimile illi, quod judaei (decepti loco Jos. XIV. 15. in quo nomen *עַרְכָּן* sensu proprio accipientes de primo nostro parente interpretantur, cum adpellative accipi debuerit, & de *Arbamo*, patre Enackim exponi, vid. SELDEN. *Ottis Theol. Lib. II. exercit.*

11. §. 15. 16. HEIDEGG. *Histor. Patr. Part. I. exercit. 4. thes. 21.* SIXT. AMAMA *Antibarb. Bibl. p. 384.*) Adamo tribuunt, nempe quod per omnes quatuor mundi plagas diffusum, & a terra ad coelum vsque protensum fuerit, quam tamen plusquam giganteam ejus staturam sacer codex alto silentio tegit. Jam vero, si animae illae neque extiterunt *in spiritu*, neque *in corpore Adami*; ergo in eo plane non extiterunt; ergo falsa & erronea est ista LEIBNITII assertio. o. s. d. x. Lubens etiam scirem, unde Vir Illustris hanc existentiae animarum in majoribus, ad Adamum usque, in speciebus corporum organicorum, notitiam hauserit? Non certe *ex revelatione externa*, in qua ne 7to quidem, ne vola & vestigium, hac de re extat, quin contrarium docetur. Neque *ex traditione*, quandoquidem simultaneam istam animarum existentiam nec Adamus in se ipso, nec alii in Adamo, animadvertere potuerunt; traditio quoque ad Adamum se non extendit, & fallax ut plurimum atque incerta est. Neque porro per *viam idealem*, ex *natura*, & *rationis lumine*, quia res facti est, circa quam ratio nil definit. Neque tandem per *viam experimentalem*, nam & experientia haec muta est. Quid ergo? An forsitan per *revelationem aliquam extraordinariam*, & *immediatam*, de hoc animarum statu a Deo fuit edoctus? Quis dicit? Nullum adest certitudinis istiusmodi revelationis criterium, & fundamentum. Talem quoque revelationem sibi factam LEIBNITIUS non ait. Vel annens ipsius, Adamo, ex ejus hypothesi, praefens, servavit *memoriam* huius animarum, olim in Protoplasto sibi sociarum, existentiae, quam ipsi postmodum corpori unito insinuavit? Fabula, Quis vel fando tale quid unquam

unquam audivit? Non meminit mens eorum, quae in prima cum corpore suo conjunctione, vix eorum, quae in aetate tenella, seu prima infantia, fecit, qui ergo primitivae suae ante multa annorum millia conditionis recorderetur? Quare nil restat, quam ut dicamus, esse hanc opinionem meram chimaeram, ingenii luxuriantis ratiocinium, propriique cerebri figmentum. Immo vero γ . mirum non est, eos qui propagationem peccati O. a parentibus ad liberos per traducem defendunt huic sententiae patrocinari, quoniam ad hanc difficultatem tollendam tota conficta videtur.

§. XX.

Accedit γ . quod doctrina de *animalculis feminis parentum*, cui tota illa opinio fere superstruitur, nondum satis probata, quin multis adhuc naevis, atque difficultatibus, obnoxia sit. Demus I. per microscopia observari in semine parentum quaedam corpuscula capite crassiori, & corpore oblongo. Quis autem certiores nos faciet, esse haec corpuscula istiusmodi *animalcula*, seu *corpora organica*, e quibus postea per solam transmutationem, vel augmentationem, corpora humana formantur? Quod enim LEUWENHOECKIUS, HARTSOECKERUS, aliique visos a se vermiculos in feminibus jactent, nondum adeo exploratum est. Dixerim ego potius, cum in semine calefacto istae bullae, seu corpuscula, pereant, & liquecant, non solida ea esse corpora, sed *liquida*. Ponamus II. talia corpuscula in semine parentum dari, quae, obsecro, nos necessitas cogit, ut credamus, ea non solum transmutari & augeri in generatione, sed & singulis his animalculis

Et quidem in certis quibusdam animalculis.

junctas esse *animas*, uti LEIBNITIUS perperam colligit? Annon longe tutius est dicere, esse particulas feminis crassiores, ex quibus post conceptionem foetus in utero materno quidem formetur, sed ita, ut anima immediate a Deo creata addatur? III. anima, ubi est, ibi *operatur*, quoniam ens est sua natura actuosum. At nemo parentum percipit tales animarum in femine operationes. *Nescit* etiam IV. mens, se ante elevationem suam, & cum corpore, quod nunc habet, unionem, tamdiu in tali *animalculo* hospitatam fuisse. V. nititur haec sententia falsae hypothesei de *animarum praeexistentia*, & cum corporibus *unione*, de qua supra §. VIII. Et quorsum VI. multitudo animalculorum spermaticorum *inutilis*, quae sapientiae divinae, nil facienti frustra, haud convenire videtur? VII. ex mente LEIBNITII haud dubie *singulis* animalculis junguntur animae. At quid fiet cum animabus illis, quae in haerent feminis partibus, quae non impenduntur hominibus producendis, v. gr. eorum, qui caelibes manent, aut liberos ob varia impedimenta non procreant? An haec frustra creatae? Vel an, cessante generatione, pereunt? Vel an in commune suum principium, animarumque quasi receptaculum, revertuntur? Quae cuncta, ut valde absurda, sic summae Dei sapientiae, sanctitati, bonitati, & constantiae, e diametro repugnant. Neque etiam tandem VIII. ad istam hypothesein amplectendam adducor *auctoritate* Virorum Clarissimorum, quos vir Illust. citat. *Theodic.* p. 282. Utut enim ob profundam, solidamque, qua in rebus physicis, mathematicis, historicis &c. pollent, eruditionem,

tionem, Nomina ista caeteroquin magni aestimem, nemo tamen vitio mihi vertet, quod heic ab iis discesum faciam, cum & mei moris non sit auctoritate, sed rationibus, iisque praegnantibus, vinci; & in promptu sint alii Viri celeberrimi, si non maiori, aequali saltem, eruditione incluti, contradicentes, quos illis oppono; ut taceam quaedam eorundem principia jam dudum multis visa fuisse oppido suspecta, & paradoxa.

§. XXI.

Iisdem cum prioribus incommodis III. premitur tertium membrum, quod videlicet omnes animae, in animalculis seminis parentum latentes, & quasi involutae, in principio sint *sensitivae*, & *animales*, perceptionibus & sensibus, non autem ratione, praeditae, usque ad articulum generationis hominum, quo ex illis animalculis, sive per augmentationem, sive per transformationem, corpora humana formentur, & simul animae corporibus illis organici sociatae, quae antea sensitivae, & animales, medio quodam naturali, aut peculiari quadam, & extraordinaria, operatione & transcreatione divina, ad statum rationalitatis eleventur, & ex sensitivis, atque animalibus, rationales fiant. Nam I. gratis denuo supponitur, quod animae, diu ante corporum formationem, jam insint parentibus, vid. supra. II. falsum est quod animae illae, in animalculis seminalibus parentum haerentes, ab initio tantum sensitivae sint & animales. Quo dato animae humanae nobilitas prostituitur, deprimitur, inque statum bestialitatis ea redigitur, ut similis evadat animae bruti animantis, cujus etiam natura in vita animali, sanguine, eiusque, ut & spirituum animalium,

com-

Tertius, quod animae illae fuerint sensitivae tantum & animales, non autem rationales.

commotione consistit, cuiusque similiter sensus, & perceptionem tribuunt. III. falsum etiam quod hae animae praeditae sint *perceptionibus*, & *sensibus*, non vero *ratione*; quasi duo haec a se invicem divelli queant? An non is qui aliquid percipit, cogitat? Quid autem cogitare aliud, quam cum conscientia, cum, vel ex, ratione, vel propter rationem, agere? Aut quomodo is, qui aliquid percipit, ratione destitui dicendus, cum ratio, seu primae illae, omnibusque hominibus communes, ideae, & axiomata, quibus intellectus impraegnatus, quae propriissime strictissimeque sub rationis nomine veniunt, sint unicum omnis cognitionis, veritatis, scientiae & sapientiae, semen ac fundamentum, unde discimus, sub qua forma quid percipiendum, quare sic, non aliter; item quid bonum, vel malum, justum vel injustum, aequum vel iniquum, quid honestum vel turpe, quid utile, quid non; quorum etiam ceu ad tribunal aliquod, in omnibus colloquiis nostris, disputationibusque, recurrimus, & inde decisionem petimus? Est quoque perceptio saepius cum *libertate* conjuncta. At ubi libertas, ubi determinatio, ibi est ratio. Nec minus in *sensibus*, cum internis, tum externis, aliquis *rationi* locus est, ad eos quippe non solum receptio, sed & perceptio, atque iudicium requiritur, quae absque ratione concipi nequeunt, quin eam ubivis praeambulatoricem & comitem habent. Falsum IV. quod istae animae in articulo generationis tam ingentem mutationem subeant, & ex *animalitatis*, *sensualitatisque statu*, ad *statum rationalitatis* evebantur, i. e. ex animalibus & sensitivis, quales

les antea. rationales fiant, idque aut medio quodam naturali, aut transcreatione divina. Quem etiam errorem jam erravit Nicol. TAURELLUS in *Philosoph. triumph.* p. 24. & 293. Quamvis sibi ipsi non satis hac in re constare videatur, dum mox, an *semen animatum sit*, dubitat, mox vero, *animatum esse dicit*, mox, quia semen nec sensu, nec motu, animam referat, animae ortum ei adscribere *absurdum esse*, mox, licet nec sensu, nec motu animam referat, non ob id tamen ea *carere* dicendum esse fatetur, cum suas ob instrumentorum defectum actiones ipsa nequeat exerere, & tandem p. 27. concludit: *sed haec si absurda sint, iucunda tamen sunt materiae disputationis.* Nam. 1. licet spiritus, secundum *qualitates externas & accidentia*, mutari varie possit, fieri tamen id nequit secundum *essentiam*; sunt enim essentiae rerum immutabiles, & consistunt in indivisibili, 2. perperam consideratur *non* rationale ut *accidens* hujus subjecti, cum ad ipsam ejus essentiam pertineat. 3. Absurdum quoque dictu, res toto coelo *diversas*, quae non gradu tantum, sed & *specie*, differunt, quarumque illa corporei quid involvit, haec non item, quales sunt anima sensitiva, seu animalis, & rationalis, tam *arctum* inter se habere *nexum*, ut altera quasi in alteram mutari, deque ejus essentia participare, possit. Uti ex spiritu, tamen si infinitas *metamorphosis* patiatur, corpus fieri nequit: sic nec ex corpore spiritus. Neque ista elevatio fieri potest 4. *medio naturali*, quod ad tam eximium opus praestandum haud sufficit. Si vero a *Deo* procedit, tunc anima Deum habet auctorem, tunc eadem ipsis manent difficultates.

§, XXII.

Quartus, quod
sic omnes con-
troversiae de P.
O. propagatio-
ne tollantur.

Tandem IV. lubrica quoque, & infirma oppido, conclusio est, quod ista explicatione tollantur omnes *lites ac controversiae super hanc materiam*; quippe multo magis Deum deceat animae, lapsu Adami jam PHYSICE corruptae, novam perfectionem, nemperationem, dare, quam creatione, aut alio modo. animam rationalem corpori immittere, in quo MORALITER corrumpatur. 1. enim, ut conclusio sit firma, & legitima, salva debent esse omnes praemissae, nam his falvis salva demum erit conclusio. At tales haec non sunt, sed erroneae & falsae, v. g. quod animae extiterint diu ante corpora, quibus iungendae; quod animae liberorum jam sint in parentibus suis, sub specie corporum organicorum, & quidem ut animales & sensitivae, immo in Adamo conjunctim; quod physice in parentibus jam sint corruptae, quod in generatione ad statum rationalitatis evehantur &c. Quare nec conclusio salva. 2. Implet, quod animae in parentibus, physice, seu animaliter, dicantur corruptae. Non enim corruptio ista tam physica, quae se extendat ad essentiam, vid. supra §. 34. quam moralis est, consistens in abusu facultatum, ex corrupto φθονισμῳ orto. Concipi itidem nequit, cur Deus, si physice animas sensitivas corruperit, non sit omnis malitiae moralis, inde profluentis, auctor. 3. Quaeritur unde corruptio illa physica & propensio actu patrandi peccatum, quam primum rationis usus capaces, ad animas, in Adamo hospitantes, pervenerit? An corruptae sint consensu, vel imitatione, peccati Adamici, & prava aliqua consuetudine, vel

vel an *imputatione*? Prius vix dicent, quoniam ratione, absque qua consensus & imitatio, locum habere nequeunt, ex propria eorum confessione, tunc temporis nondum pollent. Ergo posterius verum. At si hoc, nil juvat istud Leibnitianum effugium, sed eadem difficultas restat. Ut taceam 4. non decere *sanctitatem* atque *justitiam* Dei, absque satisfactionis pretio, animae physice corruptae benefacere, eamque ad statum rationalitatis elevare. Uti enim Deus creaturam innocentem punire nequit, sic nec cum peccatrice, & qualicumque modo corrupta, nisi se abneget, peccatorique similis evadat, se suaeque bona communicare potest. Uno verbo 5. tantum adest, ut ista hypothesis omnem hac in materia difficultatem tollat, ut eam potius augeat, Deique sanctitati, bonitati, ac justitiae, multum derogat. Quare merito eam rejicimus.

§. XXIII.

III. Sunt qui, quod concipere non possint, qui homines ab initio statim, antequam actu peccarint, corrupti nascantur, absurde cum *Gnosticis*, *Encratitis*, & *Manichaeis*, veterum *Babyloniorum*, & *Persarum* (vid. omnino DIOG. LAERT. l. 1. de vit. Philos. PLUTARCH. de *Isid.* & *Osirid.* p. 396. & IREN. l. 28. 29. TERTULLIAN. de *praescript.* adversus *Haeret.* p. 101. 110. & adversus *Marcion* l. 1. AUGUST. T. VI. de *haeres.* ad quod vult Deum n. 6. 14. 21. 22. 23.) vestigia prementes, DUO PRINCIPIA finxerunt, BONI alterum, alterum MALI, causam, & ut ab illo animam rationalem bonam, sic ab hoc vice versa corpus, & ani-

An animarum corruptio a principio mali derivanda?

mam sensitivam, malum fomitem mali & peccati, ortum traxisse statuerunt. PFANNER. *ssyl. Theol. gent.* p. 87. & 256. seq. MUTIUS PANSA *Oscul. Ethn. & Christ. Theol.* p. 53. f. & CLOPPENB. *Oper. Theol. Tom. I.* p. 666. Quem etiam errorem recentiori aetate recoxerunt Henr. MORUS, & Petrus BAILIUS. At vana & futilis est ista de duplici Deitate sententia, quam res ipsa facile evertit. Nam I. dum principium aliquod extra Deum ponitur, Deo aequale, destruitur omnis, quam de Deo habemus, *idea*, haec quippe Deum repraesentat, ut *unicum & simplicissimum*, a quo, & per quem, & ad quem, sint omnia, cuique non detur aliud simile. Multitudinem Deorum natura non patitur. Non enim possunt esse duo primi, nec duo summi. II. *arrogans* ea plane est cum *summa Dei perfectione, independentia, omniscientia, omnipotentia, beatitudine, perfectionibusque & virtutibus* divinis reliquis, quae omnem pluralitatem excludunt, & non nisi uni soli Deo privative competunt. III. Si bonorum Deus est Bonum Summum, immo ipsa bonitas, malorum Deus, vi oppositorum, *summum malum*, quin ipsa pravitas, & malitia sit oportet. At dari malum summum, sicut Bonum summum, implicat. Summum malum enim est aliquid privativum, privatio vero inest alicui subjecto, nec enim per se ipsa subsistit, atque ita erit in aliquo hoc malum, quod auctor malorum dicitur; si vero in aliquo est, bonum est, quia entitate fulcitur, ergo non est summum malum, quia hoc omni bonitate caret. Hic etiam Deus, si summum malum sit, neque intelliget, neque agat quicquam, neque vivet, neque erit

erit omnino, quia intelligere, agere, vivere, esse, bona sunt expetendaque. IV. Dum duo entia sunt contraria, alterum altero *potentius* est, vel *non*, si prius, tunc id, quod infirmius est, a potentiori superabitur; immo si malum & bonum contraria sunt ad invicem, natura vero boni positiva, mali vero privativa, est, & actui semper cedit privatio, necessum erit, malum a bono superari, veluti a fortiori & potentiori; sapientia enim vincit malitiam, per consequens malum non erit Deus. Sin posterior, neutrum potentissimum erit, ideo nec Deus. Immo V. non multum differt hoc figmentum ab *atheismo*. Qui enim admittit duplex aliquod principium, quorum utrumque independens, & sibi aequale, sit, is vere Dei existentiam negat. Et licet VI. nunquam eo deveniendum sit, ut mali origo *ipsi Deo* adscribatur, qualis profana EURIPIDIS vox erat: *hominem diis auctoribus non mirum est peccare*; a qua etiam non abluunt, quae Philosophus COTTA apud CICERONEM de *natur. Deor. lib. 3.* habet, utpote cui errori, non sanctitas Dei solum, sed & finis omnium ejus operum, refragantur: neque tamen a parte altera etiam providentiae, ac directioni divinae, mali regimen omnino *subrahendum* est. Sunt haec duo, quod a Deo malum efficaciter pendeat, quodque tamen Deus ejusdem non sit auctor, maxime compatiblea & tum in ratione, tum revelatione, fundata, quanquam modum hujus regiminis ignoremus. Quare peculiari aliquo mali principio non erit opus. VII. Non alium in finem ab Ethnicis philosophis, S. Scripturae perspicillo destitutis, ista de duobus principiis, sibi invicem oppositis, opinio conficta fuit, quam quod nescirent *mali*, physici & moralis, *fontem*,

tem, illudque Deo bono adscribere non cogentur. Quae ignorantia & alia opinionum monstra peperit de *animarum praesistentia*, *μετεμψυχοσει*, *pyxide Pandorae* &c. At gratis eo confugerunt, cum & aliunde aptior huic difficultati medicina parari queat; &, qui non aliam mali originem indicare, aut Atheorum objectionibus contra providentiam diuinam non aliter obviam ire, potest, quam per stultissimam illam, absurdissimamque Manichaeorum hypothesein, nae! is revera Atheis victoriam concedit. VIII. Palam etiam est, nec *Platonem*, nec *Empedoclem*, nec *Pythagoram*, quos, pro suo errore statuminando, adversarii citant, tale quid de bono, & malo, Deo sensitse, sed unum verum esse Deum bonum, a quo sint omnia, ita tamen, ut mutabilium bonorum defectu mala fuerint exorta, adfirmasse. Et quae *Gellius* atque *Virgilius*, de *Vejove*, & *laevis nominibus* locuti sunt, nil aliud innuere potuerunt, quam *justitiam punitivam* bono Deo competere. Propter scelorum vero punitionem duos ponendos esse Deos, quis dixerit? cum idem Deus & bonis praemia conferat, & malis poenas infligat, Plura, quibus hoc figmentum confutari possit, non addo, adeo enim illud impium & absurdum est, ut ei nemo orthodoxus non dixerit anathema.

§. XXIV.

Sententia de
traduce pro-
ponitur.

IV. Reliquae conciliationes fere omnes vel ad *traducem* referri possunt, vel ad *creationem*. Et quidem sunt & qui huic difficultati medelam quaerunt doctrina de *propagatione animarum per TRADUCEM*: qua scilicet, ut *lumen a lumine* accenditur, sive, ut *SCALIGERI* verbis utar, a *lampadis flamma flamma* excipitur, illa

illa nihilo fecius integra manente; vel radii ex corpore solari effluunt; vel ramusculus arboris avulsus, retinendo vitam suam, in alium truncum, aut terram traducitur; vel denique ex semine parentum corpora infantum, una cum *αράξια*, motibusque pravis, ac perversis, sanguinis producuntur; sic pariter ex semine corporeo, ceu vehiculo quodam, aut ab animabus parentum, animae & cum iis corruptio naturalis, parentibus inhaerens, ad liberos propagetur. Et vero haec sententia haud paucos, non ex antiquis solum, sed & sequioris aevi, Doctoribus, adflectas atque patronos habet. Iam olim animam esse ex traduce EPICURUS tenuit, semen definiens per *του σωματος και της ψυχης αποσπασμα*. In veteri Ecclesia TERTULLIANUM, APOLLINARIUM, LUCIFERIANOS & Occidentales, teste AUGUSTINO *Op. Tom. II. p. 715.* & HIERONYMO *epist. 45. ad Marcellin. & Anapsych.* eam defendisse constat. Neque multum etiam ab hac doctrina abhorruisse, saltem in medio eam reliquisse, ipse AUGUSTINUS videtur *epist. 157. ad Optat. & epist. 28. ad Hieronym. & lib. I. retractat. cap. 1. & lib. 10. in Gen. c. 23.* qui & inde Traducianae nationis primas a Juliano contemptim vocabatur, ut videre est apud illum *lib. 1. Operis imperf. contr. Julian.* Ipsi LACTANTIO quoque tribuit RUFFINUS, quod animam *συνπαισθημένη* dixerit, quod se non legisset ait HIERONYMUS *lib. 11. advers. Ruffin.* & aliud est confeminatam animam statuere, id est, una cum semine immixtam; aliud eam a semine, tanquam a materia, adductam. Quos abhinc sequuti sunt e recentioribus haud ignobiles Theologi, etiam ex nostris,
GEORG.

GEORG. SOHNIVS, PHIL. MARNIXIVS, COMBACHIVS, aliique. Ipse MELANCHTON lib. de anima nil certi determinare heic audet. MUSCULUS *εποχην* suadet, & PISCATOR suum cuique iudicium relinquit. P. MARTYR. itidem ex S. literis opinionem de traduce expugnari posse, negat. Ut alios taceam. Nic. TAVRELL. quoque in *Phil. triumph.* p. 24. huic sententiae favet: dicens: *cum tamen animatorum semen sit, inque animalis utero hominis generatio fiat, simul cum spiritibus utriusque sexus, anima foetui forsitan infundi videbitur, ut animae, quemadmodum plurimi ab uno ignes, oriantur, cujus sane rei fidem nobis facit innata nobis imperfectio: Nam si coelitus animae corporibus immitterentur, purae forent, nec parentum, a quibus non procedunt, jure fierent haeredes.* Et omnino p. 292. f. ubi vid. ipsum. Praecipue vero haec hypothesis hodie passim a Lutheranis adoptatur, quos citatos vide apud GIBERT. VOETIVM *Dissep.* P. I. p. 1094. 1095. Quamvis tamen & hi iterum diversimode hac in re sentiant. Quidam enim vocem *traducis* respuunt, neque animam per traducem corpori infundi adserere audent, sed generatim dicere malunt, *totum hominem a toto homine generari, secundum corpus & animam, & quidem, transfuso semine, transfundi totam naturam unius in alteram, non solum qualitibus, sed etiam ipsa corporis, & animae, substantia.* Alii statuunt, *animam rationalem, non quidem simpliciter e potentia materiae educi, sed ab anima parentis, atque cum semine, cui insit, tanquam vehiculo, in ipso conceptus momento, communicari soboli.* Idque vel per *divisionem*, & *frustulationem*; vel per *immu-*
nutio-

nutionem; vel denique per talem propagationem, qua anima instructa sit, vi quadam semet ipsam promovendi & multiplicandi, inque ipso actu generandi, positis omnibus ad generandum requisitis, ejusdem naturae, cujus ipsa est, substantiam producendi. Quam etiam sententiam amplectitur SAM. MARESIUS in exegefi confess. Eccles. Belgic. p. 226. Alii contendunt, animam rationalem e potentia seminis educi. Multi tamen ex iis (inprimis Jenenses, Helmstadiensis & Tubingenses. vid. LEIBNIT. Theod. p. 275.) ad nostram sententiam accedunt, animamque, non a parentibus per traducem, sed a Deo immediate, produci, corporibus inspirari, inque iis corrumpi, credunt.

§. XXV.

At enim vero, quis non primo statim intuitu, si Et refutatur. vel paulisper hanc hypothesin examinarit, mecum intelligit, eam a veritate omnimodo esse alienam, ut, qui eam propugnant, nunquam naturam animae vere percipisse, neque ex certis rationibus eam defendere, merito dicendi sint. Quare & jure eam WHITACKER. l. 1. de pecc. orig. c. 8. erroneam atque incredibilem adpellat. Id quod sequentibus rationibus evinco.

§. XXVI.

I. enim a vero alienum est, totum hominem generari a toto homine, ex corporali semine. Vt ut enim 1. illud certum sit de corpore, cujus parentes sunt causa instrumentalis: nequiquam tamen admitti potest de anima rationali, quae ceu partium, divisionis, & decisionis omnis experta ex materia generari, & per decisionem traduci nequit, Deique immediatum opus est. Neque enim 2. Non generatur anima ex corporali semine parentum,

F

adeo

adeo absurdus & stultus quis erit, ut fingat animam rationalem quoque seminari, i. e. ex *semine parentum* produci, quemadmodum pecudum animae brutae cum corporibus feminantur: cum ea sit alius plane, totoque coelo a corpore diversae naturae, ipso etiam multo praestantior atque nobilior; & in semine nulla ratio detur, quae animam ex se fundat, cui membra, in utero matris facta, movenda & regenda subiciat; nullumque extet in rerum natura exemplum, rem incorpoream posse ex corporea nasci, aut transmutari; quin anima, si cum corpore generaretur, & per materiam traduceretur, non posset per se, sola, & extra materiam, subsistere. Quod enim pendet a materia quod ad fieri, ab eadem pendet quod ad existere. Ut vere dixerit AUGUSTINUS *epist. 157. ad Optat. Si anima ex seminali virtute propagatur, carnalem esse animam necesse est*; & merito hanc opinionem PAREUS in *Gen. II. v. 7. Vol. I. p. 63. a. brutam & pecuinam*, vocarit. Adi etiam HEIDEGG, *Corp. Theol. p. 233. a.* & DAN. TILLEN. *Synt. Dissp. Theol. p. 244. nec non Thesaur. Theol. Sedan. Vol. I. p. 206. f.*

§. XXVII.

Neque ab anima eorum, merito volendo.

Nec minus falsum est II. *pollere animam vi quadam intrinseca semetipsam augendi, aliamque animam sui similem producendi.* Nam 1) haud dubie haberet aliquam tam eximiae facultatis notitiam, cum substantia sit sui, suarumque actionum, intime conscia, & quicquid operatur, sciens operetur, volensque. At talem, si vel intima sua, quam fieri potest, accuratissime, excutit, in se non deprehendit. 2) Omnis multiplicatio involvit aliquid corporei, & aliter quam per seminationem fieri nequit

quit, qualis cum natura, & simplicitate, mentis & diametro pugnat. 3) Fieri non posset illa mentis a mente generatio nisi ex *nihilo*, solo *voluntatis jussu*, per novae substantiae procreationem: dictu namque absurdum, *meteriam*, ex qua mens nova per generationis legem gignatur, in mente gignente contineri, uti v.gr. in parentum semine est materia corporum formandorum, quae in generatione abscinditur; cum pars nulla in mente ostendi queat, quae materiae loco sit. Novam substantiam vero, ex nihilo, mere volendo, producere, solius Dei *καυχημα*, & infinitae virtutis & potentiae, opus est, qualis nulli creaturae competit. Ne stipulam quidem, & pulvisculum, nos miseri homunciones volendo movere valeamus, multo minus adeo nobilem effectum, qualis est anima humana, ad voluntatis nutum, ex nihilo sistere. Et cur id anima humana magis poterit, quam angelus? An id competit omni spiritui, qua spiritus est, an vero tantum quia incarnatus? Merae sunt conjecturae. Et frustra tandem 4) ex potestate, quam *Deus* possidet, alias mentes a se distinctas generandi, concludunt, talem quoque vim productricem, seu perfectionem, ad complendam imaginem divinam necessariam, in mentibus humanis reperiri, eamque in reminis crasse aliquando abutuntur ipso *mysterio generationis Filii*. Enim vero, tametsi largiamur, extare umbram aliquam perfectionum divinarum in mente, ad imaginem Dei condita: minime tamen mentis finitae perfectio, ob infinitum, Creatorem inter, & creaturam, discrimen, ex perfectione mentis infinitae censi debet, quandoquidem in libertate supremi Numinis positum

F 2

erat,

erat tantum perfectionis mentibus finitis concedere, quantum ei lubuit.

§. XXVIII.

Tollitur hac do-
ctrina animae
spiritualitas.

III. Parit haec doctrina *αλογον*, crudumque nimis, de mente conceptum, quasi ea corporea, materialis, ac divisibilis sit, ex variis particulis constans, quarum nonnullae animabus parentum decedere, liberorumque animabus accedere possint; cum mens substantia plane immaterialis, ab omni partium consortio immunis, & uti in essentia, sic & operationibus suis, simplex sit. Quare ex iisdem argumentis, ex quibus animae materialitatem destruimus, hoc etiam systema labascit. Huc pertinet illud AUGUST. apud HIERON. in *dial. de orig. anim. qui animas ex una propagari asserunt, quam Deus homini primo dedit, atque ita eas ex parentibus trahi dicunt: si Tertuliani opinionem sequuntur, profecto eas non spiritus, sed corpora, esse contendunt, & corpulentis seminibus oriri. Quo perversius quid potest dici? Et hoc est, quod ait HIERONYMUS in apolog. adv. Ruffin. Si anima coepit ex traduce: humanarum igitur animarum, quas aeternas fatemur, & brutorum animantium, quae cum corpore dissolvuntur, una conditio est. Ideo enim brutorum animae interitui subjacent, quia ex potentia seminis, & materia carnis, educuntur.*

§. XXIX.

Et Immortalitas.

Sed & IV. animam facit omnino mortalem ac corruptibilem. Qui enim animae ortum seminali virtuti adscribunt, ejus immortalitatem tueri nequeunt. Similis enim est modo oriendi modus intereundi, & anima materiae, ab agente certo modo dispositae, originem suam debens, absque omni dubio, dissoluta, mutataque.

taque, materiae dispositione, & conformatione, interibit quoque, & in nihilum redigetur, quaemadmodum liquefacta cera, ejus figura, & ligno, e quo statua facta, combusto, ejus forma perit. Sed & illi, qui *animam hominis ab anima produci*, sicut *lumen a lumine* accenditur, existimant, excusatius licet errent, eam tamen *mortalitatis* tacite accusant. Quod si enim una, vel altera, particula menti parentum decidi, & cum liberis communicari possent, quidni & reliquae omnes? Ecur non mens in partes, e quibus constaret, denuo resolvi atque ita corporis, aut vitae animalis, instar tota perire, & destrui quiret? Erant enim, qui dicunt animam rationalem non esse sua natura immortalem, sed tantum ex *gratia*, ideoque mirum non esse, si plures earum (illae nempe, quarum corpora ad debitam perfectionem non deveniunt) iterum corrumpantur: cum animae spiritualitas eam quoque naturaliter corrumpi non posse importet, Deum vero hujus corruptionis auctorem animaeque destructorem flagere impium, ejusque perfectionibus, ut & Scripturae, propriaeque cuius conscientiae, testimonio contrarium sit. Unde recte HIERONYMUS de *orig. anim.*: *Si anima eandem cum corporibus originem sumit: simul cum corporibus corrumpatur, necesse est.* Et THOMAS AQUINAS T. I. *Summ. Quaest.* 118. art. 2. ait, haereticum esse, fateri, animam ex traduce oriri, quod hac conclusione colligit: ponere animam intellectivam a generante causari, nihil est aliud, quam ponere eam non esse subsistentem: & per consequens, corrumpi eam etiam etiam cum corpore, & ideo haereticum

reticum est dicere, quod anima intellectiva traducatur cum semine.

§. XXX.

Alii eius naevi.

Praeterea V. illi, qui animae rationalis propagationem per *traducem* defendunt, explicare sufficienter nequeunt, neque a *quibus*, neque *quando*, neque *ubi*, neque *quomodo*, anima rationalis sic producat. Singula capita examinemus ordine.

§. XXXI.

Non definit generationis animae causam,

κ. Ostendere non possunt, qui hanc animae generationem tuentur, a *quibus* ea procedat, & an ab *alterutro* parente, an a *solo patre*, vel a *matre sola*, vel denique ab *utroque*, ejus ortus deducendus sit. 1. Qui ab *alterutro parentum* traducem derivant, explicant, cum anima rationalis secundum essentialia in utroque parente eadem sit, qui fiat, quod in uno possit traduce se augere, in altero non possit? Aut, si in utroque multiplicandi facultas ipsi competat, quomodo ea in alterutro non frustra sit, cum nunquam in actum deducatur? Aut quare, cum modum generationis hominis, aliorumque viventium, similem semper urgeant, heic ipsimet disparitatem constituent? Aut denique, quae causa sit, quod in horrendo illo Sodomiae crimine, dum homo cum bruto consuescit, non producat anima rationalis? 2. Qui a *solo patre* animam produci existimant, declarent, cur non & a matre? Cum uterque parentum ex aequo sit principium generationis. Et annon sic proles, ob communicatam ipsi partem nobiliorem, patris tantum, non item matris, futura? Quid porro judicent de ortu animae rationalis Salvatoris nostri Jesu Christi,

Christi, quam si non a patre Iosepho per traducem, sed immediatam creationem, a Deo, accepisse, concedant, quidni idem de aliis adfirmant? 3. Qui a matre sola ejus originem deducunt, itidem sobolem solius matris, non patris, faciunt. Quomodo patrem perpetuam ista propagatione privant, ceu primariam, & maxime activam, generationis causam; ut taceam, generationem ita non per virum, & soeminam, fieri, contra Dei institutum: *crescite & multiplicamini, Genes. I.* Denique 4. qui ab utroque parentum animam generando propagari, atque ita a duabus causis, seu totalibus, seu partialibus, generationem dependere contendunt, e medio plane tollunt animae indivisibilitatem, simplicitatem atque immortalitatem. Ostendere etiam nequeunt, qui duae illae animae, ab utroque parente productae, substantiae simplices, & partibus destitutae, in unam coalescant, & misceantur, vel quomodo animae parentum maneant integrae, si toties in generatione dividantur &c. Egregie LACTANTIUS lib. de opificio. Dei cap. 19. *Illud quoque, inquit, venire in quaestionem potest, utrum anima ex patre, an potius ex matre, an vero ex utroque generetur. Sed ego id meo jure ab ancipiti vendico. Nihil enim ex his tribus verum est, quia neque ex utroque, neque ex alterutro, seruntur animae corporibus. Corpus enim ex corpore nasci potest, quoniam confertur ali. quid ex utroque: de anima anima non potest, quia ex re tenui, & incomprehensibili nihil potest decedere.*

§. XXXII.

3. *Tempus quoque generationis animarum ignorant, utrum scilicet illa in ipso maris cum semina congressis,* Nec tempus,

fu, utrum *ante*, vel *post ipsum*, eveniat. Si *in ipso conjunctionis actu*, difficultas recurrit, qui anima simplex, & indivisibilis produci queat, causis duabus totalibus, seu partialibus. Immo quaeritur qui fiat, ut si tempore coitus non eodem momento uterque parens feminet, sequatur nihilominus hominis conceptio animae rationalis, aut si, utroque debite agente, & semen prolificum emittente, vel ob vitium uteri, vel ob terrorem, metum, aliasve causas, non fiat conceptio, ubi tunc maneat anima rationalis? Si *ante congressum*, quid fiet cum anima, si vel congressus impediat, vel semen ante eum, qualicumque modo, effundatur, vel conjiciatur in matricem inconvenientem? Si denique *post congressum*, qui agit pater, cum agere desit? Vel an mater sola generat animam, cum non generatur homo? Vel an alio tempore pater generat hominem, alio mater? Quo quid absurdius dici, aut existimari vix potest. vid. *Rob. BARONIVS metaphys. p. 259. seq.*

§. XXXIII.

nec locum,

a. Nec minus haerent circa *locum*, in quo illa animarum generatio fiat. Sive enim in *testibus*, sive in *parastatis*, sive in *utero matris*, sive alibi, eam fieri adferant, nunquam non in multa absurda, nodosque insolubiles, incident. Sic namque non admittere solum debent plures causas conspirantes ad unum effectum indivisibilem, quod *ατομικόν*; sed & explicare nequeunt, ubi, si, cunctis recte se habentibus, generatio non succedat, maneat anima rationalis, vel ubi maneat seu integra anima rationalis, seu partialis uniuscujusque partialis agentis effectus, in impura specierum
com.

commixtione; vel denique, quomodo, si in utero matris anima generetur, patris anima ab utero distantium anima matris concurrat ad productionem animae foetus?

§. XXXIV.

Tandem γ . & *modum*, quo anima rationalis pro- Nec modum.
ducatur, nesciunt; an actio illa, qua anima animam generat, sit *naturalis*, aut *voluntaria*, & *libera*; an fiat per modum *influxus* & *emanationis*, aut per modum *volitionis*, & *creationis*; qua ratione ad ita agendum anima moueatur; an id fiat *spirituali* an alia quadam ratione *a materia dependenter*, ad minimum *occasionaliter*? Vnde firma tandem oritur conclusio: si neque animae producendae *causam*, & *originem*, neque *tempus*, neque *locum*, neque *modum*, parentes sciunt, ergo per traducem eam non generant, & generando propagant, p. e. d.

§. XXXV.

VI. Si propagatio animae per traducem fieret Non tota anima
parentibus, vel *tota* parentum anima propagari ad so- parentum ad li-
bolem deberet, vel *pars*, seu portio ejus. At non *tota*, beros transit;
quia sic parentes exanimarentur, nullamque animam neque pars eius.
reliquam seruando in statum brutorum redigerentur, & quot foetuum conceptus forent, tot parentum mortes sequerentur: sicque etiam in vno foetu *duae* numero animae existerent. Non etiam *pars* quaedam, quippe partes anima non habet, ita quoque materialis, composita, & diuisibilis statueretur, quae totam eius naturam, verumque, quem de anima habemus, conceptum funditus euertunt. Vt taceam, concipi non posse, qui

G duae

duae illae partes, ab anima patris & matris decifae, in fofole coalefcere, & vnam fubftantiam fimplicem effi- cere, queant; deficere quoque animas parentum, fi omnibus natis animas ex fua impertiri deberent, cum v- ginti & amplius interdum ex vno parente nafcantur liberi.

§. XXXVI.

Repugnat rra-
dux S. Scriptu-
rac.

VII. Pugnatur etiam illud adfertum de traduce cum Num. XVI. v. 12. & Hebr. XII. v. 9. ubi non tantum Deus exprefse dicitur *pater fpirituum* (non *fpirituafis*, uti LUTHERUS in posteriori loco, aliique, interpre- tantur, quia fic dicendum efferet *pater fpiritus*, ex noto Hebraifmo) propter creationem nempe ex nihilo, eum, licet corpora etiam Deum auctorem habeant Job. X. v. 8. feq. Pf. CXXXIX. v. 15. ea mediate ta- men ex femine parentum conficiantur; fed &, ut ta- lis opponitur *patribus carnis*, feu corporis, manifefto indicio, animas rationales a parentibus non generari. Quod fi enim & illae a parentibus aequae ac corpora forent, inepta haec foret fententia, & oppositio, at- que illi dicendi patres & carnis, & fpirituum. Nec minus pugnat cum omnibus illis locis, in quibus Deus dicitur *dare fpirituum* Gen. II. 7. Ecclef. XII. 7. non com- muni datione, per concurfum cum cauffis fecundis, quo pacto etiam dat corpora, at immediata, & pe- culiari, quae corpori non competit, & alia efferet quam creatio nequit; neque dare primo homini duntaxat, fed & *univerfo generi humano* Jef. XLII. 5. & *formare fpiri- tum in medio hominis* Zach. XII. 1. immediate iterum, quemadmodum immediate extendit coelum, & fun- davit terram. Hinc etiam efferet, quod Deus ex Adamo folam

solam *offium* & *carnis* materiam desumferit, ad formandam Evam, *animam* autem ex nihilo creatam postmodum illi infuderit, quodque Adamus Evam non animam de anima, sed *carnem de carne sua*, & *os de ossibus suis* vocarit *Gen. II. 22.* Cum autem in prima hac protoplastorum formatione exemplum aliquod fuerit formationis posterorum, hinc utique colligimus, animas non oriri ex traduce. Docet idem quoque consensus *ἰσὺς* ad *Exod. XXI, 22.* statuentium *mulieris gravidæ* percussorem tum demum morte esse dignum, si emittatur *το παιδιον ἐξεννοσίουμαρον*, ac proinde animam non cum femine ad generationem apto transfundi, sed in corpus organicum immitti. Docet id ipsum tandem exemplum *animæ Christi*, quæ, cum Christus secundum carnem non habuerit patrem, a patre non fluxit. Quomodo vero, si, ut quis sit de stirpe Adami, oportet habere animam, a patre traductam, Christus non poterit filius Adami, nec Davidis, adpellari.

§. XXXVII.

Neque VIII. multum lucis foeneratur hæc opinio ex allatis §. XXIV. similibus *candelæ*, *ramusculi arboris*, generationis *corporum*, quibus explicare solet. Praeterquam enim, quod petita ea sint a rebus *corporeis* & a *materia dependentibus*, a quibus ad res spirituales, & immateriales, ob infinitam inter utrasque distantiam, non valet argumentatio: datur etiam ^{Similia non} in omnibus illis exemplis quaedam *particularum* a se in vicem *separatio*, atque *decisio*. Sic candela candelam accendere nequit absque sui divisione, diminutione, particularumque ignearum ^{quadrant.} *decisione*, quæ transmittitur

tuntur a face accensa ad extinctam. Ex sole quoque particulae subtilissimae effluunt, lucem & calorem efficietes. Reliquae generationes corporum, humani, animantium, plantarum, concipi similiter nequeunt, nisi per istiusmodi partium abscissionem, & ad corpora generanda transitum. Qualis cum in anima locum habere neququam possit, illa similia, seu maxime dissimilia, & aliena, omnino rejicimus, utpote quae thesin subjectam ne quidem illustrant, multo minus probant. Pulchre AUGUSTINUS *epist. 157. ad Optat. T. II. p. 713. mirum est, si ullus sensus comprehendit humanus, quonam modo tanquam lucerna de lucerna accendatur, & sine detrimento alterius alter inde ignis existat, sic anima de anima parentis fiat in prole, vel traducatur in prolem: utrum incorporeum semen animae, sua quadam occulta & invisibili via seorsum ex patre curvat in matrem, cum si conceptus in foemina: an quod est incredibilius in femine corporis lateat.* etc.

§. XXXVIII.

Neque aliquid
valet auctori-
tas.

Frustra quoque IX. traducis patroni se tuentur auctoritate TERTVLLIANI, AVGVSTINI, aliorumque, cum veterum, tum recentiorum, *Ecclesiae Doctorum*. Nam 1. *antiquitas* rem non facit *veram*, sed eiusdem *currationis*, vel *revelationis*, lumine contentus. Seu vetus verum, seu novum, diligendum est. Neque tam dicentium nos movere debet auctoritas, quam, quid dixerint, attendendum, & qua ratione probarint. Notum etiam 2. Patres ab *erroribus* non fuisse immunes, sed tales subinde errasse, qui ab analogia fidei longissime recedunt. Id quod 3. de TERTVLLIANO eo minus mi-

ran-

randum est, quia apud eum aliae quoque fati corporeae, crassaeque expressiones, de rebus immaterialibus, angelis, ipso Deo, (quamvis non desint, qui haec eum defendant) occurrunt, in quibus non multum differre videtur ab eorum inter gentiles sententia, qui animam corpoream esse professi sunt. vid. de Tertull. AVGVSTINVS T. II. p. 712. 4. Quantum ad AVGVSTINVM attinet, falsum est, eum simpliciter doctrinam de traduce defendisse. Quanquam enim eandem aliquibus in locis non improbet prudentissimus pater: forsitan quia verebatur, ne, si propaginem non teneret, vel peccatum originis contra PELAGIVM tueri posset, vel si diceret, Deum creare animas prorsus novas, & eas innocentes membris humani corporis injicere, Deum peccati orig. auctorem facere cogereretur, vid. epist. HIERONYMI ad Marcellin. & Anapsych. & epist. AVGVSTINI 28. ad Hieron., inprimis epist. 157. ad Optat. & alibi passim; vid. etiam LIBERTVS FROMONDVS Philos. Christ. de anima p. 810. f. quem vtrumque eius metum frustraneum fuisse, in doctrina de P. O. plenius explicatur: in aliis tamen ipse traducem omnino rejicit, deque nibilo fieri quotidie a Deo animas adserit T. III. p. 883. Non traducitur (anima rationalis) a patre in filium, nec una sit anima amborum. Sicut, inquit Dominus, anima patris, sic anima filii, mea est. Nec pars animae patris in filium, dum generat, se transfundit. Partiri namque seu dividi, augeri, vel minui pro substantia sua spiritus nescit: Non enim potest esse maior, sed melior: Si enim particulariter transfunderetur, corporeus esse probaretur. Quod se, ut delirant aliqui, semen animae ex semine carnis deberet

G 3

gene-

generando transfundi, multa quidem inhonesta, & impossibilia possent exinde exclamari, quae de spiritu rationali nec dici debent nec opinari. Indecens enim est, obscœna retexere, & male fusa carnis semina denudare. Dicimus autem rationales animas pro essentia fieri quotidie de nihilo novas, sed pro simili natura ex institutione divina, non utique novas. Quales enim in exordio Deus die sexto masculino & foeminae dedit, tales quotidie inspirat singulis, nova de nihilo creatione, non nova institutione. Pater, inquit, meus usque modo operatur, & ego operor. Et statim: caro de carne generando traducitur, sed spiritus de spiritu minime propagatur. Nec non T. IV. p. 713. An ex traduce sint animae, sicut & corpora? Inhonestum puto, si dicantur animae cum corporibus generari, ut anima nascatur ex anima, quod nec animae ipsi competit: aut si certe singulae coelestes potestates factae sunt, & ex ipsis caeterae natae sunt, potest ex una Adae anima credibile videri caeteras nasci. Sed non convenit, quia soli Deo hoc possibile fuit, ut simplex generaret, nec caeteris concederetur. Eiusque absurditatem multis inconuenientiis ostendit T. II. p. 713. Nutat potius AUGUSTINUS in hac quaestione, & secum ipse dissidet, oper. T. I. p. m. 691. dicens: Harum autem quatuor de anima sententiarum, utrum de propagine veniant, an in singulis quibusque nascentibus novae fiant, an in corpora nascentium jam alicubi existentes, mittantur divinitus, vel inde sua sponte labantur, nullam temere affirmare oportebit. Aut enim nondum ista quaestio a divinatorum librorum catholicis tractatoribus pro merito suae obscuritatis & perplexitatis evoluta atque illustrata est: aut si jam factum est, nondum in manus nostras huiuscemodi litterae pervenerunt. Tantum adsit fides nihil de substantia creatoris falsum, indignum

sen

sentiendi. Ad illum enim teudimus itinere pietatis. Et tam ardua, explicatuque difficilis, visa fuit haec doctrina de propagatione peccati AUGUSTINO, ut in ea enodanda nunquam fatis sibi facere potuerit. Quare lib. V. *advers. Julian. cap. III.* propositis duobus propaginis modis, inquit: quid autem horum sit verum, libentius disco, quam dico, ne audeam docere, quod nescio. Et *ibid.* ut & *epist. ad Hieron: XXIX.* suadet, ut discipiatur potius, quomodo a labe per Christum liberemur, quam quomodo ab Adam eam traxerimus. Et *epist. 157. ad Optat. T. II. p. 709.* fatetur, in tam multis opusculis suis nunquam se fuisse ausum de hac quaestione definitam proferre sententiam, & impudenter referre in litteras, ad alios informandos, quod apud se non fuerit explicatum &c. Et iterum in eadem *epist. p. 713.* ait: cum haec atque huiusmodi de hac re multa quaerantur, quae nullo sensu carnis explorari possunt, & a nostra experientia longe remota sunt, atque in abditissimis naturae finibus latent, non erubescendum est homini constiteri, se nescire quod nescit, ne, dum se scire mentitur, nunquam scire mereatur. Quis autem negat non uinius tantum, sed omnis animae creatorem, Deum atque factorem, nisi qui eius eloquiis apertissime refragatur? Et profecto, si in hac materia fatis sibi fecisset AUGUSTINUS, in aliis conquirendis, in quibus nunquam acquievit, non adeo desudasset, ut cum mox dubitanter insinuat animae traducem, & per carnalem generationem propaginem; mox addubitatur, an utrumque vitium ex corpore trabatur, an alterum in altero, tanquam vitiatum vase corrumpatur; mox scribit, carnem corruptam trahi, quia cum libidine generatur. Quae cuncta vagi,

&

& fluctuantis animi indicia sunt. Sic quoque RUF-
FINUS circa hanc quaestionem, an transfeminetur
anima rationalis, *olim jurabat, se nihil certi & definiti
tenere.* Quare eum carpit HIERONYMUS, quod id
nescire se juret, quod Christi Ecclesiae se nosse fatean-
tur. 5. E contrario multi Patres nobiscum senserunt,
veluti GREGORIUS I. in quadam epistola: *si anima
de eadem substantia cum carne nascitur, cur non etiam cum
corpore moritur?* Et HILARIUS lib. X. de Trinitate: *qua-
si vero, si tantum ex virgine assumisset (Christus) corpus,
assumisset quoque ex eadem & animam, cum anima hominis
opus Dei sit, carnis vero generatio semper ex carne sit.* Cum-
primis autem, ut alios non commemorem, HIERO-
NYMVS in cap. XII. *Eccles.* & in *epist.* ad Pammach.
nec non *Apolog. II. in Ruffin.*, doctrinam de traduce
masculae impugnavit, ut & dixerit: *ridendos eos esse, qui
animas putant cum corporibus feri, & non a Deo, sed a
corporum parentibus, generari, & anathema iis, qui tra-
ducem statuerint, denunciavit.* Sic quoque tempore GRE-
GORII M. i. e. ducentis ferme post S. Augustinum an-
nis, haec quaestio in eadem caligine & ambiguo versa-
batur, veluti ipse GREGORIUS nos docet L. VII. ep.
53. *Dulcissima mihi &c.* Quin ad tempora *Anselmi* vsque,
i. e. A. C. 1100, in occidente haec de animarum traductio-
ne dubitatio durasse videtur. Vid. EDINERVS, familia-
ris & convictor *Anselmi* in vita S. *Anselmi* apud *Surium*
d. 21. April. *Fromond.* l. c. p. 812. 6. *Neotericorum*, ex no-
stris quoque, licet haud exiguus numerus sit, qui isti sen-
tentiae calculum suum addunt, non minor tamen for-
san erit contradicentium, quos illis opponimus. *Quin*

πρωτων eorum *Ψευδος*, cur adeo urgeant hanc de traduce sententiam, non aliud est, quam vt *modum* explicant, quo, illaesa Dei sanctitate, atque iustitia, labes originaria a parentibus ad liberos propagari, speciatim animae rationali affricari, queat. At non opus est, vt propterea ad monstrosam istiusmodi opinionem recurrant, cum alia elabendi via detur, inque gratiam suae sententiae nouas pro lubitu hypotheses fingere valde temerarium, pessimaeque causae indicium sit. Non enim, si difficultati alicui obuiam iri potest aliquo excogitato eius medendae modo, statim verus habendus est ille ex labyrintho exeundi modus.

§. XXXIX.

X. Denique parum virium, ac firmamenti, habent, quae aduersarii contra creationem animae pro traduce vrgere solent. *α.* Ex *Scriptura* opponunt verba *Mosis Gen. XLVI. 26.* dicentis, *egressas animas e femore Iacobi.* Ex quibus, sensu proprio acceptis, animarum *traducem*, seu propagationem, inferunt, & quod alii addunt, a *solo patre*, exclusa matre. At citra omne fundamentum. Nam *a* / foedus nimis, crassusque, immo pecuinus, conceptus foret adferere, secundum litteram haec intelligenda esse, animasque rationales, substantias simplices, omnique materia destitutas, egredi ex femore, aut nasci ex semine bruto, & corruptibili. E femore enim, vel visceribus, vt alibi dicitur, egredi *seminis* est, non animae. *β.)* Quem quaeso in finem disputaretur de tempore vnionis mentis cum corpore, foetus animati, aut anima adhuc destituti, de poenis, quibus afficiendus is, qui foetum in vtero materno occidit, aut

Soluuntur ob-
iectiones de-
sumtae 1. ex
Gen. XLVI. 26.

H

qui

qui offendit gravidam, ut abortum patiat, uti ipsae etiam leges Mosaicae habent *Exod. XXI. 22.* si anima a visceribus prodiret, & ab ipsa conceptione, seminisque a parente egressu, adesset atque informaret semen. Inest potius *c)* animae voci in p. l. *synecdoche* quaedam *partis pro toto*, & per animam haec non rationalis, sed in genere *homo*, *filius*, uti supra c. XII. 5. XVII. 14. & in *cap. supra cit. commat. 15. 22. 25. 27.* nec non *Exod. XII. 29. Lev. II. 1. V. 2. 4. Num. XXIII. 10. Job. XXXVI. 14.* intelligitur, vid. SAL. GLASSII *Philolog. sacr. p. m. 1926.* Quod & ipse AVGVSTINVS *quaest. CL. super Genesin.* agnoscit. Vel denominatur homo ab altera parte essentiali. Qualem loquendi modum frequentem in sacris pandemus esse, hominemque nunc a carne *שׂר*, Ioel II. 25. nunc ab *anima נפש* Lev. V. 2. Marc. III. 4. nuncupari, & hanc poni pro illa, & contra, solide docet HACKSPANIVS *Misc. l. 1. cap. 1. §. 1. & 26.* & in *not. Philolog. Theolog. ad h. l.* d) In *טו* egredi ex femore vero hebraismus est, quo nil significatur aliud, quam *ortum & natiuitatem* a Iacobo duxisse, eiusque liberos fuisse. Quo sensu vocab. *מַטְרִים* egressiones Mich. V. 2. & verbum *יָצָא* exiit passim accipitur. Denique *e)* nil plane ex hoc euincunt qui a solo patre animam traduci existimant. Non enim animae productio, sed sola causalitas, innuitur, quae corpus hominis concernit. Quin & *Job. I. 25.* de femina legimus, quod ex *uero eius foetus procedat.* Quod si ergo e phrasi viro propria sequeretur animae a solo patre dependentia, quidni eadem colligeretur ex phrasi, quae tribuitur mulieri? Scilicet uterque parens, quod suum est, confert.

§. XL.

2. Nulla etiam est obiectio, *hominem non posse dici generare hominem, si non statuatur, cum simul generare animam.* Maleque huc refertur benedictio diuina de multiplicatione homini facta *Gen. I. 28.* Nam 1) vt homo hominem gignere dicatur, non opus est, vt vna cum corpore & animam gignat; at sufficit, vt, secundum praescriptum a Deo & natura ordinem, generationi incumbat, eiusque actionem sequatur corpus, ipsi secundum speciem simile. Alligata quippe est naturali hominis generationi, ita volente & ordinante sapientissimo Numine, animae rationalis creatio, & ob naturalem eius generationem fit. Quare &, licet praecipua hominis pars, nempe anima rationalis, a Deo creetur, recte tamen hominis productio non creatio, sed *generatio*, audit. 2) Vti non sequitur, homo hominem occidit, ergo & animam occidit: Sic nec homo hominem generat, ergo & animam generat, quia similitum similitis est ratio; & huiusmodi actiones a toto quidem supposito denominantur, non autem parem respectum habent ad singulas partes totius. Vt proin homo totum hominem generare dicatur, quando partes, ex quibus homo constat, inter se vnit, quamvis non sit *ψυχολογος*, totumque statim hominis producat. 3) Vti generatio in partium coniunctione, sic mors in earundem solutione, consistit, & fit in instanti, non dispositione praevia, quae successionem infert.

2. quod homo non possit alias dici generare hominem.

§. XLI.

Denique 1. quod palmarium est, & quare illam de

H 2

3. quod alias propagatio P. O. explicari nequeat, traduce

traduce hypothesin adversarii adoptarunt, arbitrantur, *P. O. a parentibus ad liberos propagationem explicari nequire, aut in ipsum redundare Deum*, si non admittatur talis animae rationalis a parentibus tradux. Verum 1. tamen si non comprehendatur *quomodo* animae creatio cum propagatione peccati conciliari queat, non tamen propterea alterutrum est negandum. Cum nil sit vitiatius, quam ut id, quod ratio non assequitur, fides credat, illasque tueamur sententias, quarum difficultate turbamur. Quin sententiarum facilitas in Theologia suspecta, & periculosa est. 2. Falsum est, & negamus, peccati orig. propagationem non alia via, quam sola *traduce*, explicari posse, cuius contrarium infra ostendetur. 3. Haec maxime de traduce doctrina non est *vera* hanc difficultatem tollendi via, utpote quae insufficientis, sacrae Scripturae & sanae rationi, directe opposita, omnisque generis naevis, & absurditatibus, plena. Alia argumenta, quae adducunt, levia sunt, & a Viris Celeb. plus satis discussa. Quare iis examinandis diutius non immoror, sed ad alia depropero.

§. XLII.

Sententia PLAC-
CEI proponitur,
vna cum episcopi.

§. Joh. PLACEUS in *Syntagm. thes. Salmuriens.* Part. I. p. 210. §. 29. & 30. nec non in *Disputat. de imputat. peccati primi* omnem corruptionem inhaerentem derivat ex *unione mentis cum corpore corrupto*. Vult enim, *uniri materiam & formam, corpus & animam, mutuo appetitu, quo illud informari, haec informare, essentialiter appetat: illius appetitum esse inclinationem in formam, ut in suum bonum, perfectionem, finem; huius inclinationem in materiam, ut in medium, sine quo non possit neque esse, neque agere, convenienter*

venienter naturae suae; porro corporis appetitum qualitates & dispositiones a generatione introductas determinare & circumscribere; introduci autem a generante in corpus dispositionem quandam vitiosam, haud paullo minus occultam, quam eam, quae a morsu canis rabidi profecta latenter corpus vitiet, quae quidem per se, formaliter, peccatum non sit, sed tamen respondeat ei animae depravationi, quam thes. XVI. descripsit; hac dispositione corpus non agere proprie loquendo in animam, sed determinari ad appetendam animam, quae sibi prauitate respondeat; hinc fieri, ut anima corpori insusa, dum sese illi suo appetitu tradit, facultates suas ad illius appetitum accommodet, ac secundum illius obliquitatem incurvet; quemadmodum eadem aqua, eodem modo, vel insusa, vel increata, vasi quadrato fiat quadrata, pentagona &c. non tam figurae vasis actione in aquam, quam ipsius aquae naturali appetitu, quo sese libenter terminis alienis accommodet; sic ipsam animam, pro corporis, cui infunditur, magnitudine, vel prauitate, modo latius, modo angustius, se habere. Haec tenus ille. Haec autem PLACEI cogitata non adeo sana, sed intempestiua, & *ατομα* plane esse, nemo doctus mentis non intelligit. Nam 1) in eo peccat vir doctus, quod corpori, brutae atque inertis moli, tribuat appetitum s. inclinationem, qualitatumque & dispositionum, a generante introductarum, determinationem, quae soli menti propriae sunt. 2) Verum non est, vnionem mentis cum corpore esse naturalem aut essentialem, ut ad naturam mentis pertineat vniri cum corpore, sine quo neque esse, neque agere, possit, & ad naturam mentis subiungi corpori. Cum enim mens, & corpus, sint substantiae toto coelo diuersae, quin sibi inuicem e diame-

tro *oppositae*, intelligi non potest, qui, vi suae naturae, se mutuo adpetere debeant. Simile simili gaudet, & uti ex similitudine harmonia, atque coniunctio, sic ex dissimilitudine fuga, & abalienatio, oritur. Accedit, quod duae hae substantiae sint a se inuicem *separabiles*, neque vnio inter eas *constans*, atque *perennis*. Unde nouum argumentum exurgit, non pendere eam a mentis, corporisque, natura, verum aliam causam esse, quae, ut tam pugnantes regeret concordia causas, starentque alterno religatae foedere, fecerit. 3) Pro fundamento habet haec opinio, quod praecipua labis nativae sedes sit quaerenda *in corpore*. Quod vero, cum non adeo firmum ac stabile sit, totum, quod ei superstruitur, aedificium corruat, necesse est. Tandem 4) *anæquodiuuoros* est, crassumque nimis gignit istud *aquae simile*, quo PLACEVS ad thesin suam illustrandam utitur, de anima conceptum: quasi ea, liquoris instar, per totum corpus diffundi, facultates suas ad illius appetitum accommodare, secundum obliquitatem illius incuruare, atque ita pro corporis, cui infunditur, magnitudine vel paruitate, modo latius, modo angustius, se habere possit. Cuiusmodi similia rem non illustrant, sed obscurant, & si verum de anima, quae localitatis, & contactus omnis expers, conceptum formare nobis curae cordique est, omnino deponenda sunt. Quare & PLACEVS censuram a Synodo *Carentonensi* A. c. 1100 XLV. passus est, & iussus tacere, quae de peccato originale docuisset, vel scripisset, contra communem Reformatorem sententiam.

§. XLIII.

6.) Aliam iterum conciliandi rationem idem PLACIUS, sequutus: CONSTANT. CHRYSOMALVM, qui sub IOHANNE COMNENO vixit, omnique Christiano tribuit *duas animas*, aliam quidem peccato obnoxiam, aliam a peccato immunem, proponit loc. cit. §. XXVIII. dum adserit, *duas distinctas in homine animas dari, nimirum sensitivam, & intellectuam*, illamque ab homine generante produci *vitiosam*, hanc a Deo creante immaterialem & *bonam*; esse autem vitium non in solo corpore sed & in parte animae sensitiva, a qua etiam ad partem rationalem perveniat, nulla Dei culpa; quemadmodum vitium *corporis colorati* possit in phantasmate, & specie intelligibili, adparere, nullo luminis, vel intellectus agentis, vitio. A quibus non multum dissentit DAN. TILENVUS *Syntagm. Theol. P. I. p. 147. §. XXX. XXXII.* statuens *tres animas in homine*, nempe *δυμικην, επιδυμητικην, & λογικην*, *vegetantem, sentientem, & rationalem*, quarum duae priores a parentibus corruptae profeminentur, posterior autem a solo Deo, suo tempore, infundatur, omnis *vitii expertis*; & addens, peccati labem neque in *anima* seorsim, neque in *corpore* existere, sed a *toto* contrahi, & hoc pacto animam rationalem *reatus* quidem esse subiectum, *labis* autem & vitiositatis subiectum non esse simpliciter, qua rationalem, sed quatenus cum reliquis duabus in corpore organico, hypostaticae unionis vinculo coniuncta sit, & deuincta. Qua hypothese admissa, commodius explicari posse putat *luctam του ηγγμονικου cum τα δυμικα και τα επιδυμητικα*, & incommoda gravissima vitari, quibus vrgentur,

Alia eiusdem,
vt & DAN. TIL-
LENII.

geantur, qui ab eadem, & quidem simplici, vnius animae essentia facultates tam dissidentes, & velut aduersis frontibus concurrentes, deriuent. At merito Orthodoxi contrarium *μια ψυχη* adfirmant. Nam a) sapit haec de pluribus animabus opinio fermentum *Manichaeorum*, dicentium, a bono Deo esse rationalem animam bonam, a diabolo corpus, & animam sensitiuam, malum sementem mali & peccati. b) Citra necessitatem fingitur tale de animarum dualitate, vel pluralitate, figmentum. Entia vero non sunt temere multiplicanda, maxime si per multiplicationem entium non soluantur nodi *αλυτοι*, s. insolubiles, sed cumulentur, & vbi aperitur haeresi non vni latibulum, contra receptam sententiam. c) Refutat id ipsum *sensus hominis internus*, qui in materia de mente quam maxime attendendus est. Quisquis enim intima sua curatius paululum examinat, facili negotio apprehendit, duplicem, vel triplicem, animam se non possidere, sed vnā tantum, cui corpus iunctum. Et si plures vna in homine animae existerent, altera alteri haud dubie tubesse deberet, & ad nutum eius esse parata. d) Intelligunt per animam sensitiuam vel *vitam animale*, motum sanguinis, & spirituum, vel *animam rationalem*. Si prius, a corpore non foret separata, sed eius accidens. Sin posterius, vel ipsa foret animae rationalis essentia, vel pars eius, Si pars, conciperent eam diuisibilem. Si tota essentia, sequeretur, totam animam a parentibus propagari ad sabolem modo corporeo, yri ex semine corpus liberorum nascitur, atque ita traducem inducerent. e) Considerat PLACEVS ¹⁰ rationale tantum vt accidens animae. Quod absurdum, cum

cum animae sit essentialia. f) Uno verbo, coincidit fere haec opinio eum illa *Leibnitiana*, quam supra refutauimus. Quare nec g) ipse eius Auctor satis ei fide re videtur, dum l.c. addit: *quod tamen affirmare nolimus, sed doctorum esto iudicium.* h) Sententia TILENII iisdem naeuis, & absurditatibus, laborat, quibus illa, immo maioribus, quia loco duarum animarum tres ponit; animam quoque rationalem labis & vitiofiratis subiectum esse negat, cum sit eius subiectum praecipuum. Speciatim observa i) contra TILENIVM, quod per istam animarum pluralitatem non recte explicetur *lucta carnis cum spiritu*. Non enim naturae humanae, sed corruptioni imputandum, quod diffideant, & aduersis frontibus concurrant, animae facultates s. adfectus. Neque miscenda cum illa naturae *anarozawia* est illa carnis & spiritus lucta, quae in regenitis designat actionem Spiritus S.; cum reactione seu recalcitratione naturae peccatrici, tam in intellectu, & voluntate, quam in adfectibus. CLOPPENBURG. *Oper. Theol. T. I, p. 666. §. V. & AUGUSTIN. Oper. Tom. III, p. 193.*

§. XLIV.

Destructis erroribus de duplici principio, animarum Tranſitus ad creationem animarum.
propagationi, & a parentibus traduce, aliisque, veluti MARE-SILII, in confess. Eccles. Belg. p. 226. quod transeat vitium illud haereditarium neque per corpus, sed per generationem, quae nec anima - mortis; & DEUSINGII de orig. anim. dissert. 3. nil superest, quam ut dicamus, eas creari a Deo, extra corpora, immediate, tum, quando corpora humana, quibus destinatae, perfecte formatae, ut apta sint earum dominilia, & instrumenta, illisque jungi, ut cum iis unum aliquod

aliquod totum constituent, atque ita corrumpi. Quae singula nunc ordine nobis demonstranda erunt.

§. XLV.

Animae creatur
a Deo.

Quod ad primum membrum attinet, oriri hominum animas a Deo, non quidem per *emanationem*, qualis via Deo valde injuria, quippe quae Enti simplicissimo partes tribuit, summamque Dei perfectionem, & excellentiam, tanquam creaturae communicabilem considerat, vid AUGUSTINUS *Oper. Tom. III. p. 563*; sed per *novam productionem*, de ejus veritate nos dubitare non sinit *s. S. Scripturae auctoritas*, quae docet Deum *inspirasse protoparenti*, e gleba terrae formato, חַיִּי הַחַיִּי, *halitum vitarum*, i. e. praeter vitam animalem, animam rationalem, uti *Prov. XX. v. 27. vox חַיִּי accipitur, Gen. II. v. 7. & spiritum dedisse Eccles. XII. v. 7. Jes. XLII. v. 5. & animas fecisse Jes. LVII. v. 16. & formasse spiritum in interiori hominis Zach. XII. v. 1.* Quae etiam idcirco peculiari elogio, opposita ad patres carnis, Deum adpellat *patrem spirituum*, Num. XVI. v. 22. XXVII. v. 16. Heb. XII. v. 9. & *patrem luminum* Jac. I. v. 17. itidem cum respectu ad hanc immediatam spirituum creationem, *Scripturae succinit ratio.* Cum enim animae non sint a se ipsis, ab aeterno, causa aliquam, quae ipsis esse suum dederit, habeant necessum est, communis enim veritas, id quod non est a se, esse ab alio. At quanam illa? An causa secunda, spiritus finitus, vel corpus aliquod? Quis sanae mentis diceret? Causa prima heic opus est, potentissima, sapientissima, optima, quae animas condere, eas rerum omnium ideis impraegnare, arctissi-

mua-

munque vinculum animas inter & corpora instituire potuerit; qualis Deus est, qui proin, non alius, animarum Creator. Adstipulantur a. *Patres*, HILARIUS, CYPRIANUS, LACTANTIUS, ATHANASIUS, NAZIANZENUS, GREGOR. NYSSEN. aliique. Praecipue HIERONYMUS, nec non AUGUSTINUS *Oper.* T. I. p. 3. 25. T. II. p. 101. 103. & T. III. p. 594. 883. & passim. Quamquam alibi tamen is ipse *rationem de exortu animarum abstrusissimam* iudicet T. II. p. 592. & *qualis animarum origo sit, affirmare non audeat* eod. T. p. 444. *eamque ignoret* p. 709. & *an animae de novo creentur, incerta sit apud eum sententia* eod. p. 101. *resque soli Deo cognita* T. IV. p. 976. ut heic iterum, quod jam supra in materia de traduce de eo observavimus, non fatis sibi constet AUGUSTINUS. Quin & 7. ipsi *faniore Ethnici* id agnoverunt. Hinc ZOROASTER apud *Ficinum lib. X. de immortalit. anim.* ait, *animam missam ab ωραijs παρεσ splendoribus (Dei) Patris.* Et CICER. *quaest. Tuscul. l. I. animarum in terris originem inveniri non posse, adfirmat, quia nihil est in animis mixtum atque concretum, aut quod ex terra natum atque fictum esse videatur.* Similiter apud EURIPID. *supplic. act. 2. THESEUS.*

*Jam finite terrae mortuos gremio tegi.
Res unde quaeque sumserat primordium,
Eo recipitur: spiritus coelo redit,
Corpus terrae.*

Quae etiam ratio, quod animam Θεου γένος, *progeniem Dei*, & *aurae divinae particulam* nonnulli eorundem vocarint GROTIUS, ad *Act. XVII. 28.* & PFANNERUS

Syst. Theol. Gentil. p. 198. At dices, si Deus animam *creatione*, homo vero corpus duntaxat *generatione* producit, qui ergo intelligi poterit, quod *homo hominem generet*, cum non generet partem hominis praecipuam, animam? Non pauci sentiunt, a *parentibus unionem animarum rationalium cum corporibus fieri*, atque ita solui posse id, quod homo hominem generet, quam vero eorum sententiam omnino falsam esse existimo. Nam dum unio illa instituitur, parentes non amplius agunt, sed ab actione destiterunt. A parentibus tantum materialis habitudo ad animam recipiendam confertur. Uoit autem effective is, qui inabilem materiam animam rationalem indit, Deus. Et videtur haec difficultas magis in terminis quam in re ipsa, versari. Dum enim homo hominem generare dicitur, nil de eo aliud adferitur, praeter id, quod homo, ceu causa secunda, ad productionem novi hominis confert, qualecunque illud sit, secundum ordinem, quem Deus in creatione mundi sapientissime posuit. Iam autem in eo nihil est contradictorii, quod Deus in eodem opere creaturae effectum aliquem naturae suae, legique a Deo latae, conformiter producere permittat, & nihilominus ipse partes quasdam praecipuas circa illum effectum sibi vindicet, quemadmodum fit, dum corpori animam, e nihilo productam, addit. Neque sic *actus Dei, productio animae, suspenditur ab actu hominis*, quod Deus non nisi praeuia corporis generatione animam creet. Est enim *ratio huius ordinis liberrimum Dei beneplacitum*, quod voluit, secundum hanc legem, in conseruatione generis humani, procedere. Immo vero ipsa illa corporis
gene-

generatio a solius Dei decreto, & concursu, non hominis arbitrio, pendet; quippe non, quando homini adlubescit, generare potest, sed quando Deus decreuit, ut noua creatura rationalis, corpori juncta, in mundi huius theatro compareat, & quando in hunc finem tanquam causa prima, cum parentibus, tanquam causis secundis, cooperatur, eorumque generationi benedicit, Iob. X. v. 8, 10, 11 Pf. CXXXIX. v. 13, 14, 15. Sic & eiusdem cum priori commatis est oppositio, quod Deum non deceat, ut foetibus, in adulterio conceptis, animas immitat. Uti enim Deum non dedecet feminibus furtiuus, & in terram coniectis, pluviam tempestiuam immittere, & ex iis herbescentem viriditatem, vberemque ac laetam segetem, elicere, sic nec animas dare proli ex stupro natae. Non enim aequum est, ut Deus ob hominum scelerata leges naturae mutet, influxumque suum generalem inhibeat. Accedit, quod Deo facillimum sit malum in bonum conuertere. Quomodo ex incesto concubitu Iudae cum Thamar natus fuit Pherez, ex cuius stirpe Christus secundum carnem ortus est. Quomodo inquit HIERONYMVS, adu. Iob. Hierosol. in feminibus non peccat terra, quae fouet, non semen, quod in sulcos jacitur, non humor & calor, quibus temperata frumenta in germes pullulant, sed verbi gratia fur & latro, qui fraude & vi eripit semina, sic in generatione hominum recipit terra, i. e. vulua, quod suum est, & receptum consouet, consotum corporat, corporatum in membra distinguit. Et inter illas secretas ventris angustias Dei manus semper operatur. Idemque est corporis & animae creator. Inter viros sanctos Apostoli voce numeratos meretricis est filius.

§. XLVI.

Extra cor-
pora,

Ubi vero animae rationales creentur, an *in corporibus*, an *extra corpora*, ratio sibi relicta certo quidem determinare non audet, quoniam res facti est, quam ex suis principis elicere nequit. Si quid tamen in re obscurissima statuendum, tutiorem fateor mihi videri eorum hypothesein, qui *extra corpora* creari coniectant. Licet enim creatio ista ob naturalem hominis generationem fiat, non tamen sequitur, ibi quoque fieri, ubi iste finis proxime obtineri potest. Nam neque 1.) animae loco, in quo creentur, indigent. Neque 2.) naturalem aliquem, ante suam cum corporibus unionem, cum iis *nexum* habent. Et 3.) a Deo *inspirari, dari* &c. dicuntur in locis supra citatis; quae locutiones animarum creationem, *extra corpora* factam, & in ea infusionem, supponunt. Praeterea 4.) qui in corporibus produci existimant, non alia de causa hanc sententiam amplectuntur, quam ut eo plausibilius faciant, animas a Deo creari *corruptas*. Cuius falsitatem postea indicabimus. Tandem 5.) imbecillum quoque praesidium est, quod isti suae hypothesei quaerunt in verbis *Zachariae* cap. XII. 1. ubi Deus dicatur *formare spiritum in medio hominis*. Non enim adeo stricte vox *קָרַב* heic accipi debet, sed sensu paullulum latiori, uti *Ezech.* cap. XI. 19. XXXVI. 26, 27, 28. *Deut.* XIII. 2. *Jerem.* XXX. 21. XXXI. 33. nihilque aliud innuit, quam Deum, in prima creatione, una cum corpora, e terra formato, homini etiam dedisse animam. Ut merito ARISTOTELES de *generat. lib. II. c. 3.* τὸν τοῦ θεοῦ ἀποστασιασθέντα καὶ θεῶν εἶναι, *mentem foris advenire, & divinam esse*, pronuntiarit.

§. XLVII.

§. XLVII.

Et quidem format Deus animas rationales non *mediate*, sicut corpora, ex materia, sed *immediate*, ex *nihilo*. Id postulat earum *natura*. Sunt enim animae substantiae simplices, & incorporeae, carentes pondere, figura, & calore, quae cum materia nil commune & adfines habent, multo minus ex ea produci possunt. Haec porro ratio, quod, uti ex *Mose* discimus *lib. I. c. II. v. 7.* Deus hominis primi animam non simul cum ipsius corpore, sicut brutorum vitam cum corpore, creavit, sed corpori creato demum animam, seorsim & *immediate* creatam, infuderit. Quod & *Zachariae* c. XII. v. 1. indigitat, dum *extensionem coelorum*, *terraeque fundationem*, *immediate* a Deo factam, cum creatione spiritus in medio hominis confert, manifesto indicio, & illam *immediatam* esse. Idque non de solo protoparente, sed de uniuerso genere humano, accipiendum esse, claris verbis *Jesaias* nos docet c. XLII. v. 5. *Sic dixit Deus potens, qui creauit*, &c. Pulchre haec iterum AUGUST. T. III. p. 644. *Nulla est creatura, ex qua (anima) facta est, quia ex nihilo facta est. Et p. 868. Non est, anima, credenda pars, sed creatura, Dei, nec etiam de substantia Dei, vel de qualibet elementorum materia, sed ex nihilo est creata. Si enim ex semetipso Deus eam fecisset, nequaquam vitiosa, aut mutabilis, aut misera, esset. Si autem ex elementis facta fuisset, esset corporea: cum sit incorporea, ignotaque habens originem, initium habet, finem non habet. Et cum sit spiritualis naturae, nihil habet mixtum, concretumque terrenum, nihil humidum, vel aereum, vel igneum &c.*

§. XLVIII.

§. XLVIII.

Et cum cor-
poribus uni-
untur,

Cumque scopus huius animarum creationis, a parte Dei, sit, ut cum corporibus humanis, in vtero formati, connubium ineant, & cum iis vnum aliquod ^{αποκεκμηρον} constituant; earum creationem protinus sequatur oportet unio cum istis corporibus, quibus destinatae erant, opus sane stupendum, ac mirabile, cui in uniuersa natura nil simile datur, quo restoto coelo diversae, magisque a se invicem differentes, quam distat ^{αυγαρος ατρογαυνο}, artissime inter se coalescunt, & quasi unum fiunt. Quae vero unio non recte a nonnullis concipitur per *influxum physicum*, & *commixtionem*; aut per *harmoniam praestabilitam*, seu actionum, motuumque coincidentiam. Rectius ab aliis ponitur inde quidem in *artissimo sensu*, & *intimo adfectu*, quo mens fertur erga corpus, illudque tanquam *suum* & *propriissimum instrumentum*, agnoscit, & recipit; hinc vero maxime in *mutica cogitationum mentis, motuumque corporis, reciprocatione, ac dependentia*, a *sapientissimo Creatore instituta*, qua sit, ut ad *certas in mente perceptiones, volitionesque, certi adsint in corpore motus*, & *vice versa, postis certis in corpore motibus, in mente poeantur certae cogitationes*. Quae sola mentem, corpusque, coniungendi ratio utriusque subjecti naturae accommodata, & ad explicandas mentis atque corporis, nec non totius hominis, actiones abunde sufficit.

§. XLIX.

Quo tempo-
re, in corpore.

Quo autem temporis articulo ista utriusque substantiae unio initium capiat, facilius quaeritur, quam dicitur,

III V 32

dicitur, neque illum etiam omnis physiologorum solertia indicare haecenus valuit. Hoc tamen pro certo affirmari potest, eam in *prima* statim *conceptione* non fieri, quandoquidem non animae rationales foetus in utero matris fabricant, sed Deus; neque hi etiam ab initio statim idonea sunt animarum habitacula, & instrumenta; diserte etiam tandem in lege Moysi traditur, quod, qui abortire fecerit mulierem, is homicidii poena non afficiendus sit, nisi vel mater inde mortua, vel abortus plane fuerit conformatus. Probabilis multo, animas tum demum aduenire corporibus, quando debite ea sunt conformata, propriamque vitam viuunt, siue id in utero adhuc fiat, seu posteaquam in lucem edita. Quippe antea nullum usum praestant, neque corpora domicilia sunt animabus recipiendis apta, & organa congrua, quibus animae functiones suas exercere possint. Ita AUGUSTIN. Op. T. III. p. 197. seq. *Dicimus creationem animae solum Creatorem omnium nosse, & corpus tantum per coniugii copulam seminari, Dei vero iudicio coagulari in vulva, & compingi atque formari, ac formato iam corpore animam creari & infundi, ut vivat in utero homo constans ex anima & corpore, & egrediatur viuus ex utero, plenus humana substantia.* Idem tradit Tom. IV. p. 713. 714. Sic & AMBROSIVS praeparatis iam in ventre mulierum, deformatisque corporibus, tunc ad praesens creari animas, & inseri corpori iam formato, adserit. Quamquam diem, & horam, praecise nominare non possumus, cum temerarium sit, de ignotis certi quicquam definire.

§. L.

Cum corporibus
vnitae P. O. in-
ficiatur.

Unionem animarum, cum corporibus factam, excipit earundem in corporibus *corruptio*, *labeque originis contaminatio*: non quidem propterea, quod fons, & principium, huius corruptionis vnice quaerendum sit in corporibus, sed quia animae iustitia originali, & rectitudine primigenia, detitutae, *φρονησιν* vero, seu adpetitu boni, adhuc debili, & vacillante, neque satis radicato, imbutae, dum corporibus adfociantur, a peruerlis eorum motibus ita deprimuntur, vt carnis concupiscentias concipiant, locoque veri, & summi boni, bona tantum falsa, vana, & carnalia, desiderent. Qua de re in sequentibus benignior sese dabit dicendi occasio.

§. LI.

Conceptu diffi-
cile, qui creatio
animarum con-
ciliati, possit
cum propaga-
tione peccati.

At enim vero *μυγα λινη ζωημα* hinc nascitur, qui videlicet *cum immediata ista animarum creatione consistere possit P. O. propagatio*, & *annon Deus, ea admissa, turpitudinis huius natiuae statuatur auctor*? In quo enodando, vt quidem homo spiritualis omnia diiudicat 1 Cor. II. v. 14, multum omni tempore desudarunt, variaeque eum in finem excogitarunt viri diuini. Sunt aliqui in ea opinione, animas a Deo creari *IMPURAS*, & *imagine Dei destitutas*. Alii mollius loquentes, animas creari quidem a Deo *PURAS*, & *imagine diuina vestitas*, contendunt; & statim, a quo corporibus indantur, *intercedente vsu liberi arbitrii, corrumpi*. Alii denique media via incedunt, distinguentes triplicem animarum statum, *purum, impurum, & non purum*, animasque a Deo creari existimant non in isto, non in illo, sed in hoc, nempe *NON PURO*.

Quae-

Quaenam ex tribus his sententiis prae reliquis emineat, videamus.

§. LII.

A) Sunt multi, magni nominis, Theologi, qui animas a Deo produci arbitrantur, non ut animam Adami, in statu instituto, puras, & integras, iustitiaeque originali exornatas; *at corruptas, diuina imagine carentes, sine spirituali decore & ornatu, peccatoque inhaerente positae infectas*; quae animae sic aegrae, & inuestes, seque ipsas regere nesciae, mox ac creatae sint, non tantum tabidis istis corporibus excipiantur, & immergantur, eorumque cognatos motus, impetus, omnemque sanguinis, & spirituum, intemperiem, a peccato pullulantem, sentiant, & patiantur, ut absque iis vix vllas cogitationes in tenebra ista aetate forment; sed & in *mundum* ceu commune aliquod nosocomium, protrudantur, in quo pessimis exemplis, vbique eas obsidentibus, potentissimisque illecebris, ad peccandum impulsae, & nullis praefidiis munitae, imbelles, feminarum iastar, raptoribus exponantur, & ad maiorem impietatem proficientes 2, Timoth. II. v. 16. peccatorum omnium spolia, & ludibria, evadant, atque ita iam antea corruptae, semetipsas, ipsumque mundum, amplius corrumpant.

An animae corruptae creentur?

§. LIII.

Neque destituuntur huius sententiae patroni rationibus, quibus eam plausibilem faciant. Supponunt 1.) animas non creati extra corpora, tanquam substantias a corporibus separatas, sed *in corporibus*, cum quibus, a primo statim productionis momento, ita vniuntur, ut vnum cum iis individuum constituent. 2.) Pri-

Cuius sententiae fundamenta indicantur.

mum corruptionis moralis principium quaerunt non in corporibus, sed in ipsis animabus, quas proin imagine Dei nudas producendas esse volunt, illisque qualitatibus destitutas, quae ad bene agendum necessariae. 3.) Spectari Deum debere in hac animarum creatione aiunt, non tam ut creatorem, quam ut iudicem, qui statuerit istiusmodi animas corporibus adiungere, quae conditioni, in qua homines, conuenientes sint, nempe corruptas; atque ita hanc creationem non esse sine iudicio diuino concipiendam, quo Deus voluerit dare Adamo peccatori sobolem status sui haeredem. Inque hac sua opinione 4.) eo libentius acquiescunt, quod eam modo concursus diuini magis esse analogam credant; quodque ita nihil aliud adferatur, quam Deum ab initio talem ordinem instituisse, vi cuius unumquodque sui simile generet, qui, cum, nulla causa Deum obligante, ut eum mutet, perpetuo maneat, fieri non aliter possit, quam ut a sanctis parentibus sancti, & ab impuris impuri, liberi gignerentur; spectare hanc animarum creationem ad generationem completam, huius vero legem esse, quod simile gignatur a simili; sic Deum animas creare quasi in anima parentum, & ad horum imaginem Gen. V. v. 2. saltem ad voluntatem parentum, quorum respiciatur Iob. I. 13. non ex sanguinibus, vnde caro, non ex voluntate carnis, ex qua anima adducitur, non ex voluntate viri, vnde adoptio inter homines, sed ex Deo. Cui addunt 5.) non magis esse conceptu difficile, Deum, secundum legem generationis, animas, imagine sua castas, producere, quam eas conseruare, cum eadem voluntate diuina persistant, qua esse inceperint, & conseruatio nihil

nihil sit aliud, quam continuata creatio. Neque tandem 6.) Deum ideo *iniustitiae* accusandum esse putant, Statuisse enim Deum, vt fructus responderet semini, semen autem bonum ab initio fuisse conditum; cum itaque hominis culpa malum factum sit, fructum bonum esse nequire, neque cogi Deum posse, vt contra legem naturalem, semel fixam, agat; & quae sunt id genus alia.

§. LIV.

At vero quod pace Virorum celeberr. dixerim, *Et evertuntur,* multa huic sententiae, quae communiter hodie recipi a Theologis solet, inesse deprehendo, quae aliquam *επιμονήν* mereri mihi videntur. Non enim imbecilla solum sunt, quibus innititur, fulera, sed & multum ea derogat perfectionibus, virtutibusque diuinis. Sic 1.) gratis eius patroni fingunt, produci animas in *corporebus corruptis*; vt & palmariam, estque vnicam fere, huius turpitudinis sedem quaerendam esse in *animabus*. Quarum hypothesium inconuenientias alibi ostendimus. 2.) Absque fundamento supponunt, Deum in ista animarum creatione spectari debere, non tam vt *creatorem*, quam vt *iudicem*. Cum enim iustitia Dei punitiua sit perfectio quaedam relatiua, quae supponit leges, earumque sanctionem per praemia & poenas, nec non transgressiones, seu peccata, concepi nequit, qui Deus animas, creaturas innocentes modo ex ipsius manibus egressas, in tali ad Deum iudicem relatione non positas, punire, & corrumpere, possit. Ita sane Deus iuri suo, quod ad creaturas habet, non conuenienter ageret, suamque iustitiam abnegaret. Scio, quid heic contra sentien-

rientes excipiant, nempe pupiri eas propter *culpam Adami*, quae animabus, quod sint filii Adami, in quo, tanquam *capite*, & *stirpe*, censeantur, imputetur. At licet istam imputationem & nos agnoscamus, & propter illam animas in puris tantum naturalibus, imagine Dei, iustitiaeque originali, carentes, produci credamus, negamus tamen eas *actu* & positive corruptas ex manu Dei prodire, id quippe mutua, quae Deum inter & creaturas intercedit, relatio haud permittit; potius statuimus, animarum corruptionem, ipsarum vitio tum demum initium sumere, quando cum corporibus conubium ineunt, de quo infra fusius. Denique 3.) & id notari meretur, quod existiment, posse Deum eodem iure animas corruptas *creare*, quo eas *conseruet*. Aliud enim profecto est animas corruptas, quae a rectitudine primigenia deflexerunt, sive ut *μακροθυμίας* suam erga eas ostendat, sive ut ad poenitentiam eas ducat, sive ut inexcusabiles faciat, aliisque de causis; *servare* & *tolerare*; aliud eas *creare corruptas*, aut efficaciter velle, ut corruptae prodeant. Illud Deus salva sua sanctitate, atque iustitia, praestare potest, cum malitiam iis non infuderit, sed propria culpa malae sint; non autem hoc, si non eo ipso statuatur vitiositatis earundem auctor. Et quem, quaeso, in finem iis didisset Deus leges, easque praemiis, & poenis sancivisset, si non possint non istae animae male agere, & ad male agendum sua quasi natura factae sint? Annon foret hoc ludere cum creaturis? Quod sanctissimum Numen minime decet. Neque inde se expediunt, quod conservatio nil sit aliud, quam *continuata creatio*, qua
singu.

singulis momentis nouae sistantur substantiae. Hoc enim quorundam adfertur merum praeiudicium est. Nam sic a) non tam conservatio dici deberet actus hic divinus, quam *nova creatio*. b) Non decet Dei *constantiam*, vel *sanctitatem*, vel *potentiam*, vel *sapientiam*, ut aliquid annihilaret, multo minus ut quovis momento in nihilum substantias redigat, novasque condat; maxime cum c) sit terminus creationis, non ut aliquid non sit, sed ut sit, & consummetur, quod sit successive. d) falsum id esse experimur ex *intimo spiritus nostri sensu*, ac *conscientiae dilectamine*, nec non *cogitationum*, quas ante habuimus, *memoria*. Ut alia taceam.

§. LV.

Sed & multa alia sunt huius sententiae incommoda. Repugnat 1. *scopo creationis*, qui est, ut tales Creaturae, maxime rationales, prodeant, quae Deum creatorem suum agnoscant, ament, laudent, perfectionesque in creaturis demonstratas ad ipsius gloriam referant. At hoc sine Deo plane excideret, si animas produceret actu corruptas, & imagine sua carentes, imagine contra diaboli imbutas, odioque Dei, & amore mundi, plenas, quarum *φρονεμα* non nisi inimicitia contra Deum, facultatesque ad Deum cognoscendum, & colendum, minus aptae sint. Quales cum scopo Dei, in creatione praefixo, e diametro contrariantur, pro opere tanta causa digno censeri nequirent. 2. Non permittit istam animarum in statu corrupto productionem Dei *sanctitas*. Uti enim Deus, per hanc virtutem, semetipsum intensissime, ac constantissime, amat, & in se, suisque perfectionibus,

plenis

Alliae ejus incommoda ostenduntur.

plenissime acquiescit, & delitatur: sic quoque non potest alias, vi eiusdem sanctitatis, animas producere, quam quae ipsi similes, eius imaginem gerant, eiusque gloriam quaerant. Quod si enim corruptas eas produceret, abnegaret se ipsum, suamque sanctitatem, & ostenderet, vel se non esse cultu, & amore, dignum, vel se iis non delectari, quorum utrumque cogitatu impium, ac blasphemum, foret. Potest interim Deus permitttere, ut animae, in recenti vigore creatae, ab hoc statu per peccatum postea deflectant, quo in earum poena novum, ac singulare quoddam, sanctitatis suae documentum edat. 3. Laeditur hac sententia Dei *bonitas*. Qui enim, quaeso, conciliabis istam animarum, recens creatarum, deformitatem cum summa Dei bonitate, & erga creaturas suas beneficentia? An etiam ex manu Dei opificis, Entis iustissimi, & summi boni, proditurum aliquid mali? Annon teste Mose *Gen. I. v. ult.* & *1. Tim. IV. v. 4.* *omnis Dei creatura bona?* Annon qualis causa, talis quoque esse debet effectus? Cum autem bona sint, quaecumque Deus facit: non est consentaneum, Deum animabus peccatum indidisse. Est character summi boni, quod sit sui *κοινωνικόν*, communicativum. At qui Deus cum creaturis bonitatem suam communicaret, si eas corruptas, & peccaminosas, crearet, adeo, ut natura Deum odio habeant, & nihil quicquam boni praestare possint. *Ατοπή & ἀδυσπραγία* cuncta. 4. Nec minus ea adversatur Dei *iustitiae*. Nam quo tandem modo Deus posset punire animas: quas ipse corrupisset? Aut quis credat Deum animas corruptas producere, ac propterea quod

cor-

corruptae sint, iis irasci? Tales animas impuras produci, illud ipsum iam *poena* est, qualis esse debet, vel ob *peccata propria*, vel ob *aliena*. Non ob *propria*, quia antequam animae creatae, talia nondum commiserunt. Sed nec *aliena* iis imputari queunt, nisi intercedente aliquo *vinculo*, quod haec animae in productione ad illum habent, cuius peccata imputantur. Hoc autem vinculum esset vel *arbitrarium*, vel *naturale*. Illud heic non obtinet, quia animae nesciunt, quod vltro alterius culpam in se susceperint. At nec hoc animabus, in se spectatis, tribui potest, quia quatenus sunt spiritus separati, atque immediate a Deo producti, cum aliis spiritibus nullam habent communionem. Unde sequitur, Deum per *injustitiam* suam non potuisse animas impuras condere. Tandem 5.) facit Deum *auctorem peccati*, Dum enim Deus creat animas corruptas, vult positive & efficaciter tales prodire, quia creatio nihil aliud est, quam potentissima Dei voluntas quid producendi. Dum autem Deus vult efficaciter animas corruptas prodire, auctor quoque est omnis inde profluentis malitiae. Dum enim causa causae, est quoque causa causati. Aut quis dicet, Deum animas creare impuras, neque tamen impuritatis earundem esse causam? Perinde hoc foret, ac si cum dicerem, qui tollit a corpore rectitudinem, non esse causam obliquitatis, aut, qui tollit a corpore humano sanitatem, morbi causam non esse. Nullum enim medium concipi potest inter justitiam & injustitiam, virtutem & vitium, rectitudinem & obliquitatem. At qui concordat Deus cum Belial, qui lux cum tenebris? Quibus cum accedat 6. quod haec sen-

L

tentia

tentia valde *dura* sit, ei suffragari neutiquam possumus,

J. LVI.

An integrae creentur, & a corporibus corruptis corrumpantur?

3. Magis favorabilis esse videtur eorum sententia, qui animas nunc, aequae ac in statu integritatis, a Deo creari volunt *puras*, & *integras*, & *ab omni labe immunes*: postea vero *corporibus intrusas* maculam demum contrahere, dum a perversis & inordinatis corporum motibus ita adficiantur, & inquinentur, ut pravae concupiscentias concipiant, totaerque carnales & impurae reddantur: quo modo *agua pura* & *limpida* vasi impuro infusa, impura fiat; aut *unguentum* pretiosum in testa putri, & male olente, *lumenve* in seipsum, *pabulo foetido*, aut *sulphureo*, corrumpatur. Sensit ita jam olim AMBROSIUS *comment. ad cap. VII. epist. ad Roman.* dicens: *quomodo habitat peccatum in carne, cum non sit substantia, sed privatio boni? Ecce primi hominis corpus corruptum est per peccatum, ipsaque corruptio per conditionem offensionis manet in corpore, robur tenens divinae sententiae datae in Adam: cujus consortio anima maculatur peccato. Per id ergo quod facti causa manet, inhabitare dicitur peccatum in carne: haec est lex carnis. Et iterum paulo inferius: non habitat peccatum in anima, sed in carne: quia peccati causa ex carne est, non ex anima: quia caro est ex origine carnis peccati & per traducem omnis caro fit causa peccati: anima vero non traducitur, & ideo in se causam peccati non habet. Similiter AUGUSTINUS *Oper. Tom. III. p. 383.* inquit: *Certum tenemus, quia caro contracta de carne per legem concupiscentiae, quam cito vivificatur, originalis culpa vinculo premitur, eiusque affectionibus anima, quae**

car.

carne[m] viuificat, aggrauatur. Sub hoc peccati vinculo demerguntur parvuli, qui sine remedio baptismi moriuntur, habent enim originale peccatum, non per animam, sed per carnem utique contractum, animaeque refusum. Et statim: exinde fit anima originali culpa obnoxia, quam caro contrahit, & animae refundit, cum qua unita est in persona, licet diuisa sit in natura. Idem Tom. VIII. lib. IV. contra Iulian. cap. IX. animam ex carne peccatum contrahere ostendit, dicens: Vitium concupiscentiae est, quod anima non ex se, sed ex carne contraxit. Natura quippe humana non opere Dei cum vitio primitus est instituta, sed ex voluntatis arbitrio priorum hominum venienti vitio est sauciata, ita ut non sit in carne bonum, sed vitium quo inficitur anima. Quos secuti Innocentius III. in Psal. LI. & Urbanus IV. in eund. locum, item LOMBARDUS lib. II. distinct. XXXI. p. m. 185. & cum eo Scholastici, praecipue antiquiores, BONAVENTURA, THOMAS, GREGORIUS, alii. Nec non multi ex nostris, non infimae notae, Theologi. VOGELS, p. 784. BURM. Narrat. de controu. p. 99.

§. LVII.

At enim vero, quanquam haec sententia plures Patronos habeat, seque magna verosimilitudinis specie commendet, cum & animas a Deo extra corpora, immediate, creari concedat, nihilque Deo indigni, perfectionibus ipsius contrarii, in se comprehendere videatur: haud pauca tamen & circa eam monenda habeo. Utrumque enim, cui innititur, suppositum eius falsum, & commentitium est; tum quod Deus animas, post peccatum in mundum introgressum, producat puras, & imagine sua vestitas; tum quod animae illae a corporibus corruptis inficiantur, & corrumpantur.

§. LVIII.

Quae sententia
eundem rejicitur.

S. LVIII.

Nam 1. animae
non creantur in-
tegrae.

I. Primum membrum quod attinet, noui quidem quod & supra iam ad liquidum perduximus animas ex manu Dei opificis non prodire *corruptas*: at tamen hinc non sequitur, ergo illae a Deo creantur *purae* & *instae*, similes animabus protoplastorum in statu perfectionis primaeuuae. Nam praeterquam quod 1. vt statim ostendimus, inter 1. purum, & impurum, detur aliquod *tertium*, seu *intermedium*: 2. Verum non est animas etiam *puras*, cum *reilitudine primigeniae*, seu *immagine Dei*, creari. Id nusquam Scriptura testatur. Immo vero contra testatur, per lapsum Adami imaginem Dei fuisse *amissam*, quae per gratiam demum reparatur, consequenter *totum* hominem, secundum *animam*, & *corpus*, *naturam*, adeoque nascentem, esse irae filium. Et quem quaeso in finem sapientissimus, & sanctissimus, Deus tam *excellentem thesaurum*, qualis est eius imago, tot millenis animabus, quot vnquam nascituri homines, inderet, illumque thesaurum nihilominus ita immergeret, & in tenebrosa voragine abderet, vt splendoris eius nulla vnquam vestigia, thesauri eius nulli vnquam fructus, conspici possint? Quod vtique sine renitentia rationis concipi nequit. Praeterea 3. si animae adhuc crearentur *bonae*, *integrae*, instructaeque iis viribus, quibus excellentiae Adae anima ante lapsum, possent haud dubie, corpora ingressae, ea moderari, eorum motibus resistere, neque se ab eorundem contagione & intemperie infici, & quasi transuersas rapi, paterentur: uti exempla habemus in anima *Saluatoris nostri Iesu Christi*, & *hominum adultorum*, qui ratione sua uti norunt.

runt, quos subinde per rationes brutos carnis motus vincere videmus. Idque praestare eo facilius hae animae possent in *corporibus infantilibus*, in quibus motus illi corrupti non sunt adeo fortes, & vehementes, ac in corporibus hominum adulatorum. Et si non omnes, unus saltem, vel alter, homo foret, qui a peccatis abstineret, istosque peruersos motus corporis compefceret. Id autem fieri haud posse, tristis eheu! experientia abunde docet. Nam omnes defecerunt, & natura mali sunt. Quodque 4. homines *adulti* a vehementioribus illis corporum motibus saepius vincantur, inde est, quod animae eorum, per *concupiscentiam carnis*, ad carnalia sint *proclives*. At animae a Deo recens creatae, integrae, non tantum nullam haberent in res corporeas propensionem, sed propenderent potius in Deum, resque diuinas. Accedit 5. quod multi *infantes*, in primo cum corpore vnionis momento, quin in utero adhuc materno, *moriantur*, manifesto indicio, eos iam tum esse moraliter malos, quia mors poena & obsonium peccati *Rom. VI. v. 23.* Unde vero illa malitia? An a solis motibus corporeis accersenda? *Αποκρίσις.* Hi enim, ceu animales, & naturales, per se non peccaminosi sunt. Rectius ab *animabus* ea deriuatur, in quibus fons peccati praecipuus, quae proin ab initio statim moraliter etiam corruptae sint oportet. Denique 6. vel *poterant* animae integrae, quando corporibus corruptis uniebantur, sibi a corruptione, & pollutione, cauere, vel *non poterant*. Si *prius*, credibile est, *unicum* saltem futurum exemplum hominis, ab hac infectione puri. Sin *posterius*, eadem difficultas redit, cur nempe Deus animas incorruptas

ruptas corruptis corporibus immittere voluerit, ex quorum consortio inevitabiliter animae quoque corrumpi debeant. Quomodo recurrendum ad P.O. imputatum.

§. LIX.

Neque 2. corporibus corruptis iunctae ex corporum contagione labem contrahunt,

Sed & II. secundum membrum, quod animae purae, corporibus corruptis iunctae, ex ardore libidinis, & corporum contagione, labem contrahant, non vno incommodo laborat. Pugnans heic I. multi illo argumento, quod non satis intelligatur, qui caro, quae corpus est, in animam agat, eamque afficiat. Quod cum primis vrget BELLARMINVS lib. IV. de amiss. grat. cap. XII. peperam tamen alibi affirmans, ignem purgatorii materialem animas urere, & torquere, inter quem & animas non tam arctum est, quam corpus inter & animam, commercium. Quare etiam argumentum hoc non multum habet virium ac firmamenti. Nam licet physice & per se corpus animam a se separatam non adficiat, id tamen unione facta facit ex ordinatione & institutione divina, agit in animam, quae ipsi vnitur, & eius quasi pars sit essentialis, eique impertit suos motus & morbos, qui non separatim huius vel illius dicuntur, sed totius compositi. II. Licet negandum non sit, seminis intemperiem, matris praegnantis inordinatos affectus, & motus vitiosos, qui per generationem a parentibus ad liberos transfunduntur, aliaque accidentia, multum posse ad animae corruptionem augendam, varietateque modificandam, nec non ad animam tardandam, aut praegrauandam, conferre, corporis temperamentum saepe irritamentum esse prauarum affectionum, & humores male dispositos tamquam prunas inflammant.

dis

dis cupiditatibus inferuire; quippe, experientia teste, mores animi sequuntur habitum corporis, & qui malignum corporis temperamentum nacti magis aliquando corrupti sunt, magisque violentis concupiscentiis agitantur, quam illi, qui hac in parte feliciorum nascendi sortem acceperunt; in ipsis infantibus bimulis, rationis usu destitutis, iam adeo diuersae apparent operationes, vt inde diuersitas quaedam in constitutione principii colligi necessario debeat: firmum tamen & fixum nobis est, peccatum *primam & immediatam suam sedem* habere, non in corpore, eiusque *διουργοσία* seu corruptione, & rebellionem membrorum, quae post peccatum in corpore cernitur, quod cum HEIDANO *Corp. Theolog.* Tom. I. p. 455. §. 3. 4. multi volunt, vid. HEIDEGGERVS *Corp. Theolog. Chr.* p. 351. §. 54. Est enim peccatum *qualitas spiritualis*, eiusque negotium spirituale. Est *labes animae*, & *vitium voluntatis*. Corpus ergo, ceu res bruta, non potest qualitatem ullam suam in rem immaterialem transfundere, & dare animae, quod non habet, uti docet AVGVSTINVS de *Ciuit. Dei* lib. IV. cap. 3. Qui enim formaliter peccatum esset, quod a sola materia profectum? Et cum illa *διουργοσία* ratione careat, quae sola est capax peccati, neque ea ipsa peccatum esse potest; cumque corpus non peccet, nisi quatenus anima eo ceu instrumento ad peccandum vitur *Rom. VI. v. 13.* vltro sequitur, non a corpore ad animam, sed ab anima ad corpus, transire peccatum, & ad malum procliuatatem. Quomodo & Eva iam peccarat voluntate, priusquam manum ad pomum interdictum extenderet. Unde iterum AVGV.

GU.

GUSTINUS, qui modo contrarium statuerat, (vide eius fluctuationem & inconstantiam) *Tomo VII, p. 1072.* inquit: *ab anima quidem coepit elatio, sed ad praeceptum transgrediendum inde consensus, propter quod dictum est a serpente, Genes. III. eritis sicut dii; sed peccatum illud totus implevit. Tunc est caro peccatum facta, cuius vitia sanantur sola similitudine peccati.* Addatur VOGELSANGIVS *Exercit. Theol. p. 784. seq.* Sed nec concipi heic III. debet *lucta* quaedam *carnem* inter & *animam*, qua anima corpori intrusa a carne debelletur, & in peccatum dejiciatur, quandoquidem huius *luctae* animae non est conscia, & infantes quoque P. O. sunt infecti, in quibus istiusmodi *lucta* non obtinet. Est insuper IV. animas puras & innocentes in ergastula foeda, qualia sunt corpora corrupta, compingere, ut ibi corrumpantur, neque miserae tantum, sed & improbae, fiant, res a divina *iustitia*, & *bonitate*, abhorrens, Tandem V. huc etiam plane non quadrant *similia* adlata. Magnum enim discrimen est inter corruptionem *physicam* & *moralem*. Aqua pura, unguentum, lumen, per *contactum physicum*, a partibus impuris eorumpuntur. At qui animae, cum ea partes non habeat, corporis corruptio affricetur, concipi nequit. Quare illa *similia* heic quam maxime sunt dissimilia,

§. LX.

Nostra sententia proponitur de anima moraliter nec pura, nec impura, sed in statu intermedio, pro recto *Physicis* usui,

Sed missis his aliisque de P. O. a parentibus ad liberos propagandi modo sententiis, a Viris doctis ad nodum hunc soluendum excogitatis, nos *mediam* tenemus existimantes animam, utut *physice* spectata bona ea sit & producat, quia omnes Dei creaturae bonae sunt,

sunt, eiusque intentioni respondent *Gen. 1. ψ. 31. Eccles. VII. ψ. 30.* tamen *moraliter* eam nec bonam, nec malam, a Deo creari, sed in statu quodam intermedio, ut nec bona, nec mala sit; verum talis fieri, vel non fieri, possit, pro recto φρονήματος sui usu, aut abusu. Res clara est. Si enim non integra, si non corrupta, ergo in medio, inter utrumque statu anima a Deo creata sit oportet, Quisnam autem iste status sit, propterea inquirendum.

§. LXI.

Naturam nostrae mentis, quae in *tu* cogitare consistit, si spectemus, duas in ea reperimus facultates primarias, ad quas reliqui cogitandi modi & formae omnes reduci possunt, intellectum puta ac voluntatem. Sed & praeterea deprehendimus mentem naturali quodam felicitatis suae appetitu ac desiderio imbutam esse, vi cuius ad bonum aliquod extra se tendit, inque eius fruiione sui consummationem quaerit; quod principium *cor*, seu φρονημα, S. Scriptura nominat, & ex quo, ceu primo mobili, & quasi auriga, omnium mentis facultatum, actionumque moralium, usum deriuat.

Principium omnium actionum moralium in mente COR est.

§. LXII.

Iam fieri equidem potest, ut anima physice existat, etiam cum conscientia iucunda, habeatque generatim naturalem ad felicitatem suam propensionem, tamen nondum, quatenam ea sit, & in quo consistat, intelligat, quo in statu certe nec moraliter bona, nec mala foret; non bona, quoniam appetitus eius nondum ad certum & summum bonum esset determinatus, sed vagus duntaxat, &

Quod initio VACILLANS, neque ad bonum certum ac summum determinatum,

M

in

in genere bonum aliquod desiderans; *neque mala*, quod a bono summo etiam non deflectere, atque, si vellet, eius fieri posset particeps. At vero licet nec bona, nec mala, eo in statu esset, fieri tamen talis poterat, & quidem *bona*, si nempe ex naturali illo felicitatis instinctu ad propriam suam essentiam attenderet, ratiocinando, in quo vera sua perfectio consistat, inquireret, atque ita Deum tanquam summum suum bonum cognosceret, & anhelaret. Sed & fieri *z.*) poterat *mala*, quando de sui perfectione haud sollicita in generali felicitatis appetitu acquiesceret, neque ex naturae suae intuitu cognosceret, summum bonum esse aliquid spirituale, immo vero ex praecipitantia desiderium suum ad bonum corporeum, vanum, & adparens, determinaret.

§. LXIII.

Corpori corrupto
 iunctim vero
 SUCCESSIVE FIT
 CARNALE.

Hinc ergo si talis anima, in qua *Phonice* nondum *fixum*, radicatum, & ad certum bonum directum erat, verum adhuc *vacillans*, corpori corrupto, quale est corpus nostrum post peccatum ex parentibus ortum, venit, quid, quaeso, facilius, quam ut ea a primo statim natiuitatis momento per prauos & inordinatos corporis motus, peruersumque eius temperamentum adficiatur ac deprimatur, ut sese versus corpus inclinet, & carnis concupiscentiam concipiat, atque ita ab inquisitione in verum & summum bonum omnino impediatur; Maxime cum, vi unionis naturalis cum corpore, percipiat illico sensum tum doloris ex ingratis, famis, sitis, tum gaudii ex gratioribus corporis titillationibus, ex alimento, sensum desiderii, conseruationis sui corporis &c. Quae carnis concupiscentia abhinc *altas* radices agit,

agit, totamque mentem occupat, augetur etiam per *actus frequentiores*, dum in prima infantia nil nisi corporea & carnalia cogitat, sentit, atque desiderat. Immo fit, vt quemadmodum motus illi peruerfi & heterogenei *crescente aetate* crescunt, & vehementiores euadunt, sic pariter carnis concupiscentia cum aetate fiat *viuidior*, vt vnice & tantum carnalia adpetat, quin quando ratione vt incipit homo, per rationem seductricem demum ita corrumpitur, vt *ipsa ratio* concupiscentiae carnalis motibus inficiatur, & ita *spiritus quasi corporascat* , totusque homo caro fiat.

§. LXIV.

Et vero haec quam produxi de animae propagatione sententia non repugnat Dei *sanctitati & iustitiae*, quandoquidem anima, *in puris naturalibus*, seu essentialibus, condita, nondum *actu* mala est, sed *debita* rectitudine ac puritate gaudet, tamquam spiritus rationalis, praeditus intellectu, voluntate, & naturali in bonum propensione; potest etiam, ad se suamque essentiam attendendo, quodnam summum bonum sit, in cuius fruitione perficiatur, cognoscere. Quod autem producat anima destituta *actuali* summi sui boni notitia, & amore *positiuo*, id a peccato est, quoniam creatur vt anima infantis ex Adamo corrupto, vel parentibus peccatoribus nascitur. Quo tamen iterum nullo modo sanctitas Dei laeditur, vtpote qui tantam dare potest perfectionem, quantam vult, & sufficit, posse animam in puris naturalibus creatam, per rectum rationcinandi facultatis vsum, summum suum bonum cognoscere; quodque anima corpori corrupto iuncta ad

Sed circa laesio-
nem diuinae san-
ctitatis & iusti-
tiae,

bona vana, & externa sese statim inclinet, non *Deus* in culpa est, sed debetur hoc peccata, vel corruptae primorum parentum ex parentibus proximis natiuitati.

§. LXV.

A qua
φρονηματος
uarietate pen-
det totus ho-
minis status.

Nempe pro *uarietate inditi animae* φρονηματος, a quo liberi arbitrii omniumque facultatum usus pender, *uariat totus hominis status*. Quale illud, talis homo. I. *In statu integritatis*, ubi principium illud morale liberum arbitrium dirigens, nondum fixum, perque varios virtutis actus firmatum, quin adhuc firmandum, & per actuale verae sapientiae & sanctitatis studium excolendum erat, fieri facile poterat, cum homo libero arbitrio, tum ad perseuerandum & bene faciendum, tum ad cadendum, vteretur, atque ita, cum in eo virtutis exercitio deficeret, & libero arbitrio, vel in vera cum Deo communionis media non inquirendo, vel in eorundem inquisitione errando, abuteretur, a Deo bono summo defleceret, & laberetur. Quae est vera lapsus atque erroris origo. II. *In statu vero peccati* post lapsum, quando cor *corruptum* factum, idque immutabiliter, non alius liberi arbitrii usus est quam ad peccandum, quare totus homo cum omnibus suis mentis. & corporis facultatibus sub peccati dominio haeret. Et hic corruptionis status *inmutabilis* est. Vicissim III. *in statu restituto*, dum per regenerationem *originis tunc* αληθινως cordi infunditur, illudque fit *πνευματικον*, homo recte libero arbitrio vitur, & noua creatura euadit; sed ita tamen vt reliquiae peccati in ipso remaneant, & lucta carnem inter atque spiritum perpetua *Rom. VII. v. 14. seq. Gal. V. v. 17.* *In statu vero gloriae & beatitudinis*

dinis IV. quando $\varphi\epsilon\omicron\upsilon\mu\alpha$ illud in bono radicatum & immutabile factum, non alius liberi arbitrii, quod ex eo pendet, usus est & esse potest, quam ad bonum faciendum. Unde nec beati coelites deficere ab hac sua sanctimonia possunt, eo quod habitus hic non tantum infusus sit, sed & frequentioribus actibus acquisitus, per continuum studium sanctitatis, salutis sensum &c. Unde tandem V. proum est colligere, qualis sit iste liberi arbitrii usus in *statu primae animae cum corpore unione*. Quemadmodum enim animae propeusio tunc nondum satis firma, & ad cerrum atque summum bonum determinata, sic & mirum non est, quod ab ea pendet atque dirigitur liberum arbitrium, etiamnum *vacillans & bonum adque malum procline* esse, atque hinc, ubi anima a prauis atque inordinatis motibus adficitur, eiusque titillationes sentit, sese versus corpus inclinare & carnis concupiscentiam concipere potuisse, ut supra plenius euictam fuit.

§. LXVI.

Iam vero si quis ulterius quaerat, cur ergo Deus illud $\varphi\epsilon\omicron\upsilon\mu\alpha$ non ab initio statim, & primo creationis animae, eiusque cum corpore coniunctionis, momento firmiter & produxerit integrum, & an sit illud $\varphi\epsilon\omicron\upsilon\mu\alpha$ a Deo *independens*? Respondetur I. non esse Deum homini *obligatum*, ut ipsi animam in tanto perfectionis gradu largiatur, at sufficere, sanctitatisque & iustitiae diuinae haud aduersari, si talem Deus animam creet, qualem peccator promeretur. II. Posse Deum iure animam in illo statu *intermedio* creare, & cum corpore unire, tum ut hominem de naturali impotentia conuincat, tum ut

Cur Deus $\varphi\epsilon\omicron\upsilon\mu\alpha$ hoc non ab initio firmiter, & an sit illud a Deo independens?

gloriam suam in peccatore demonstret: maxime quoniam III. penes ipsum erat *gratiae consilium*, cui lapsus permissio inferuire debebat. Et si quaedam heic *duorum* supersint, cogitandum IV. esse vias Dei incognitas & imperferutabiles *Deut. XXIX. v. 29. Rom. XI. v. 33.* maioresque inesse sententiis contrariis difficultates, veluti supra monere iam occupauimus.

§. LXVII.

Peccato Originali omnes homines subsunt.

Hactenus quaenam sit P. O. natura, & quo pacto a parentibus ad liberos transfundatur, considerauimus. Proximum est, vt *quousque* illud sese extendat, dispiciamus. Et vero *uniuersalem* labem hanc haereditariam esse, cui nudi homines *omnes*, qui secundum ordinarias naturae leges in lucem eduntur, subsint, cuncta suadent. Docet hanc uniuersalitem 1. Sacer utriusque Foederis codex *Genes. III. V. VI. VIII. Job. XIV. Ps. LI. Job. III. Rom. III. Eph. II. &c.* 2. *Typus* Adamus fuit totius generis humani *Rom. III. v. 14.* Qualis ille, qui stirps & caput, tales mortales cuncti. At Adamus corruptus, ergo & eius posterum. 3. Omnium hominum *ratio & conditio* eadem est. Quare & idem status. In omnibus 4. cernuntur corruptionis originariae, peccatorum, & prauorum adfectuum, irae, odii, inuidiae, *semina* atque *vestigia*. Vnde autem hoc, quam a naturali illo & haereditario malo? Confirmat vltimo hanc sententiam *mors*, cui ad vnum omnes, non exceptis infantibus, sunt *obnoxii*, quae vti peccati effectus & consequens, sic & eius merces, est. *Gen. III. v. 17. Rom. VI. 23.*

§. LXVIII.

§. LXVIII.
Valeant igitur atque ineptire desistant mariolatrae, ^{Ipsa etiam B.} qui ^{V. Maria.} immaculatam B. Virginis Mariae conceptionem ac natiuitatem superstitiose defendunt, vid. IOH. BONIFACIUS de *D. Virg. Mariae vita & miraculis* p. m. 18° - 24. & *Job. Andr. SCHMIDII* prolusiones Marianae, p. 4 - 18. Nam & illam in P. O. aequae ac reliquos homines omnes conceptam & natam fuisse veritas est, quae a nemine cum fundamento & aliqua veritatis specie in dubium vocari potest. I. Enim nata ea uti homines ad vnum omnes fuit *ex voluntate ac commixtione viri atque feminae* *Iob. I. v. 13.* id autem quod ex carne natum caro est *Iob. III. v. 6.* Ex impuro fonte non scaturiunt purae & limpidae aquae *Iacob. III. v. 11.* Et quis dabit mundum ex immundo *Iob. XIV. v. 4.* Vel dicendum Mariae etiam parentes & maiores, Joachimum & Annam, immaculate fuisse conceptos ac natos, atque ita deueniendum tandem, quia progressus in infinitum non datur, ad parentes primos, qui itidem a peccato immunes forent, quod falsum. II. Maria semet includit ipsam, Christumque *carum* suum, a peccatis *Matth. I. v. 21.* profitetur *Luc. I. v. 47 - 50.* Obtulit III. sacrificia *Luc. II. v. 23, 24.* in quibus erat Paulo Apostolo teste *Hebr. X. v. 3, 18.* quaedam peccatorum *avaypnois*. IV. Confirmant idem calamitates & aerumnas, quae animam eius transfigere debuerunt *Luc. II. v. 35.* quae sunt peccati fructus. V. Ob peccata actualia a Christo fuit *objurgata* *Iob. II. v. 4.* conf. *Marc. I. v. 24.* ubi similis objurgandi modus occurrit. VI. *καὶ ὁ κόσμος* hoc erat Christi, qui solus mundus a peccato *Hebr. VII. 26.* id quod etiam necessarium, quoniam

quoniam pro nobis satis debebat facere. VII. Non fuit Maria nostra *mediatrix*, quae peccata nostra expiaret & pro iisdem apud Deum intercederet, solus enim & unicus Mediator noster Christus est 1. *Tim.* II. v. 5. VIII. Neque opus erat ut *Messias nasceretur ex matre immaculata*, nam carnem assumere debebat ex matre, non secundum naturae leges, sed per operationem Spiritus S. *Luc.* I. v. 35. Immo IX. nec id erat conveniens, quia Iesus non potuisset esse Saluator peccatorum, si non eorum fuisset frater, non autem potuisset frater eorum censerī, nisi natus ex genere humano, peccatis obnoxio. Debebat Christus nasci in carne, simili carni peccato obnoxioe *Rom.* VIII. v. 3. debebat ergo ex massa corrupta corpus assumere, ut corruptionem sibi imponi pateretur & eam tolleretur. X. Dicitur Maria *ευλογημένη εν γυναιξι* *Luc.* I. v. 28. non uti ERASMUS exponit *laudata*, de qua omnes bene loquuntur, sed *benedicta*, felix & beata effecta, cui singularis gratia facta. Ergo non absque peccato erat. XI. Vocatur ibidem *καταρισματα*, Hebr. *נרצח*, non uti Vulgatus habet, *gratiosa*, quod aliis gratiam facere posset, quod *mater gratiae*, *mater misericordiae*, *dux sanctorum*, *spes lapsorum*, vid. BONAVENTURAE *Psalter. Mar.* verum quod *gratia* esset a Deo adfesta, *gratificata*, α) *χαριτων* *Eph.* I. v. 6. *Luc.* II. v. 14. conf. *Luc.* I. v. 30. ubi est *αγης χαρις*. Per participium pass. emphasis & copia rei innuitur *Luc.* XVI. v. 20. *ηλικιωμενος*, *plenus ulceribus*. XII. Maria fuit *mortua*, at mors fructus & obsonium peccati est *Rom.* VI. 23. Ipsam enim, dum conuertendis Iudaeis Petrus & colligendis Gentibus Paulus, incubuit, A. Christi circiter XLVIII,

XLVIII. per beatam *αγγελου* ad Dominum transiisse, & non anima minus ac corpore, assumptam fuisse *in coelum*, veluti ex suppositio MELITONIS de *transitu Mariae* libro probant, atque huc antiquum assumptionis Mariae *festum* (*Maria Himmelfarth*) trahunt Pontificii, o. omni fundamento caret. Repugnat enim a) huic eorum traditioni de Mariae, matris Domini, in coelum adscensione Lucae in actibus Apostolorum silentium b) mortis naturalis *Luc. II.* non item assumptionis, praedictio. c) Quod peccatrix, consequenter & morti obnoxia fuerit. d) Testimonium totius antiquitatis, speciatim *Ambrosii* in *Luc. Lib. XI. Cyrilli, Procli*, ad *Juvenalem* vsque, Episcopum Hierosolymitanum circa A. C. 451. ipsius Synodi Romanae sub *Gelasio* Pontifice habitae, quae librum Melitonis de *transitu Mariae* inter Apocryphos retulit. Repugnant e) martyrologia pleraque sub *Carolo M.* edita, utpote qui diserte praecepit, *ut prius rite informantur, quam Corporis assumptionem statuunt.* Notabile omnino est *Martyrologium Vsuardi*, uti quidem illud in *Ecclesia Parisiensi* vsque ad annum 1549. legebatur, ubi scribitur ad XVII. a. cal. Oct. *Dormitio sanctae Dei Genetricis, cuius sacratissimum corpus etsi non inuenitur super terram, tamen pia mater Ecclesia venerabilem memoriam sic festiuam agit, ut PRO CONDITIONE CARNIS EAM MIGRASSE non dubitet; quo vero venerabile illud Spiritus S. templum nutu & consilio diuino occultatum sit, plus elegit sobrietas Ecclesiae cum pietate nescire, quam aliquid frivolum & apocryphum inde tenendo docere.* Si coniectura uti liceret, fabula assumptionis corporis Mariae *IUVENALI* Patriarchae Hierosolymitano originem debet,

N

ante

ante quem de Mariae adscensione nil quicquam auditum fuit, & a quo *Martianus* Imperator *Pulcherius*, haecque indefinenter, reliquias B. Virginis petiere; unde ille vacuum esse sepulchrum respondit, forte iam tum addens, Mariam in coelum ascendisse, id quod ex illis, quae de Iuvenale illo *LAMBECCIUS* in *Bib. Vindob.* habet, probabile fit, vid. contra Pontificios ipse Sorbonista *LAVNOYVS* in iudicio de controuersia super exscribendo martyrologio Eccles. Parisiens. exorta, vt & *BASNAGIUS* in *Hist. Relig.* *HOSPINIANSVS* de fest. p. 136. & *SPANHEMIVS* *Hist. Eccles.* p. 573. Immo tandem XIII. fuisse Mariam peccatricem, fides Ecclesiae luculenter confirmat, quae per mille & amplius annos nil quicquam de hac B. Virginis immaculata conceptione & natiuitate sciuit, licet ab exorta haeresi *Nestorii* & ex quo ad adferendam vnitatem Personae Christi Maria recte *Ouranou* nominata fuit, eius honores mire fuerint amplificati; vsque dum ab anno 1050. in horas *Canonicas Mariae* & 1156. in officium Ecclesiae publicum per *Canonicos Lugdunenses* in Gallia inserta fuit: protinus tamen improbata per *BERNHARDVM*, qui epist. 174. de immaculata Mariae conceptione scribit: *eam ritus Ecclesiae nescit; non probat ratio, non commendat antiqua traditio*; *THOMAM & DOMINICANOS*, sed per hos nimio seruore, vt *Heidelbergae*, *Bernae*, ita *Lutetiae*, vbi *GVILLOTTVS Dominicanus* per horrendam blasphemiam impugnaturus immaculatam hanc Mariae conceptionem verba *Iob. VIII. 4.* pro textu adhibuit. At vbi *SCOTVS*, qui obiit anno M. CC. VIII. tradidit, potuisse tamen Mariam

Mariam praeseruari, per *Franciscanos, Concilium Basileense, Academias nonnullas, Iesuitas, & maxime per Decretum Alexandri VII. Pontif. sequior sententia inualluit, qui praecepit, omnibus credendum esse, animam B. Virginis in sui creatione & in corpus infusione praevemente & operante Divini Numinis gratia singulari, a Peccato Originali fuisse praeseruatam.* vid. *Pet. LOMBARDVS Sent. p. 220. & HOORNBECK Miscell. P. II, p. 126. 127.* Recruduit tamen haec controuersia aliquoties, & *Colonienſes* ante paucos adhuc annos notanter distinguere inter *Ecclesiam definientem & opinantem, cui posteriori catholicam praestare fidem mortale crimen sit.*

§. LXIX.

Quemadmodum vero mortales ad vnum omnes P. O. infecti & contaminati sunt, ita *solus* heic *Christus* excipitur. Hic enim s. est Pontifex ille Maximus, qui *οσιος, ακατος &c. Hebr. VII. v. 26.* agnus ille *αμωμος ναυς ακωμιος I. Pet. I. v. 19.* qui peccatum non fecit, & in cuius ore dolus non inuentus fuit *I. Pet. II. v. 22.* ut iure & intrepide ex iudaeis quaerere potuerit, quis est vestrum qui me de peccato convincere possit? *Iob. VIII. v. 46. 2.* Et haec ratio erat, quod non ex voluntate *viri & carnis* concipiendus, sed *virtute Spiritus S.* ut ita foetus esset perfecte sanctus *Iob. I. v. 13. Luc. I. v. 35. 2.* Debebat pro peccato nostro inhaerente satisfacere, adeoque ab eo esse immunis. 7. Vti vero Christus a peccato hoc originali inhaerente debuit, sic & liber esse potuit. a. Non poterat ei imputari peccatum protoplastorum, siquidem etiam secundum naturam humanam non fuerat in *lumbis Adami. b.* Non fuisset

fuiſſet natus, ſi primus homo in integritate perſiſtiſſet, & niſi conſilium gratiae de peccatore ſaluando exiſtiſſet. *c.* Quod natus ſit, oritur non ex naturae legibus, ſed ex libera Dei voluntate. Hinc etiam *d.* non ſecundum viam ordinariam natus fuit, ſed per ſpiritum S., vt tantum Mariae corpus ſuppeditarit materiam, ex qua produceretur. *e.* Non etiam potuit natiuitas corrumpere corpus, & per corpus animam, anima enim non creata fuit deſtituta imagine Dei, verum ad minimum eiusmodi qualitibus inſtructa, quibus ornata fuiſſet in ſtatu integritatis, quoniam non corpori corrupto, ſed ſupra naturae leges virtute Spiritus S. producto, deſtinata erat. *f.* Corpus Chriſti etiam ex Maria progenitum fuit ab omnibus motibus prauis & inordinatis purum, etenim *i.* non fuit formatum ſecundum voluntatem viri & carnis. *2.* ſeparatum fuit a maſſa corporis Mariae & in corpus humanum formatum per potentiam ſpiritus S., qui motus inordinatos rite ordinare & compoſcere potis erat. Quod ſi vero quis *g.* inſtet & quaeratur, quomodo ſi particula corporis Mariae, ex qua corpus Chriſti formatum, *P. O.* inquinata, corpus Chriſti per Spiritum S. ſanctificari potuerit? haec quaestio nobis nimis videtur curioſa, circa quam nil determinamus & placet nobis hac in materia modeſtum Cel. WITSI iudicium in *Symb. Apoſt.* p. 208. dum ait, quomodo Spiritus S. in *B. Virgine* ſit operatus, ſatius & caſtius multo eſt, ad ipſius Dei exemplar, ſacri ſilentii ſeparatio obtegere, quam audaci animo, ore, calamo, determinare. Sufficit ſcire gemino miraculo Spiritus S. opus diſtinctum fuiſſe, *i.* foecunda-

datione uteri Virginis 2. sanctificatione fructus ventris,
quem Virgo conciperet & pareret.

§. LXX

Et haec naturalis atque inhaerens corruptio, licet magis magisque, tum per virtutis exercitium, tum per varias carnis castigationes, in regenitis imminuatur & infirmetur, tamen ad mortem usque, etiam post baptismum, iis inhaeret. Id est de quo conqueritur a. Apostolus in Epist. ad Rom. VII. v. 17. 24. exclamans: miser ego homo: quis me liberabit ab isto corpore mortis? Et quotidiana b. experientia vnumquemque idem docet. Nec non c. saniores Ethnici hoc agnouere, vnde illud Medae apud Ouid. lib. VII. Metam.

Ad mortem usque regentis P. O. inhaeret.

Nam cogit inuitam noua vis, aliudque cupido,
Mens aliud suadet. Video meliora proboque:
Deteriora sequor - -

Neque etiam d. in homine regenito aliud peccati principium esse potest praeter carnis reliquias, e. Per regenerationem quidem φρονιμα σαρκος tollitur & φρονιμα πνευματος atque σοφια της αληθειας infunditur; non tamen omnis corruptio inhaerens perit, sed remanet a. in intellectu prauus habitus, peruersus modus res concipiendi per phantasia, memoria pristinorum conceptuum, maxime rerum, quae carni faere gratiae. β. In voluntate, quae saepe deflectit per varia praecudicia & titillationem carnalem, saepe etiam per ferocientes adfectus in transuersum rapitur. γ. In corpore, in quo sunt inordinati motus, qui fomes concupiscentiarum, neque tolluntur nisi per mortem. conf. HEIDEGG. Corp. Theol. p. 354. & HENNICHIVS Instit. Theol. p. 93.

§. LXXI.

Non tamen im-
puratur.

Quamquam vero P. O. poenam mereatur aeternam & damnationis electorum causa sit sufficiens ALTING. *Op. Tom. II. p. 97. & Tom. IV. p. 466. & CREGVT. Reuelat. arcan. pag. 38. §. 3.* iis tamen ad mortem aeternam non imputatur, quia nullum est naturaeque in illis, qui in Christo Iesu sunt *Rom. VIII. v. 1.* neque iisdem peccatum illud dominatur *Rom. VI. v. 12.* quin inuitis adest & ab eo liberari vellent *Rom. VII. v. 24.* contra illud pugnant, illud detestantur & nunquam scientes ac volentes carnalem actionem suscipiunt. Quare & notanter Talmudici scribunt: *tempore futuro adductum Deum יצא הרע & mactaturum eam coram iustis & impiis.* Et iterum in *Basra fol. LVIII. 1.* sciendum concupiscentiam malam in illo mundo, scilicet futuro, non esse. BVX-TORF. *Lex. Talmud p. 974.*

§. LXXII.

Epilogus cum
Voto.

Nostrum igitur erit, vt non lapsus tantum quotidianos, sed & natiuam hanc labem, libere & serio profiteamur ac deploremus, quo ita ab animarum Medico salutem aeternam consequamur, per Iesum Christum Saluatorem nostrum; Cui cum Patre & Spiritu Sancto, sit omnis honor, laus & gloria in secula seculorum Amen!

LXXI.

M

AB: 153 137

ULB Halle 3
003 898 784

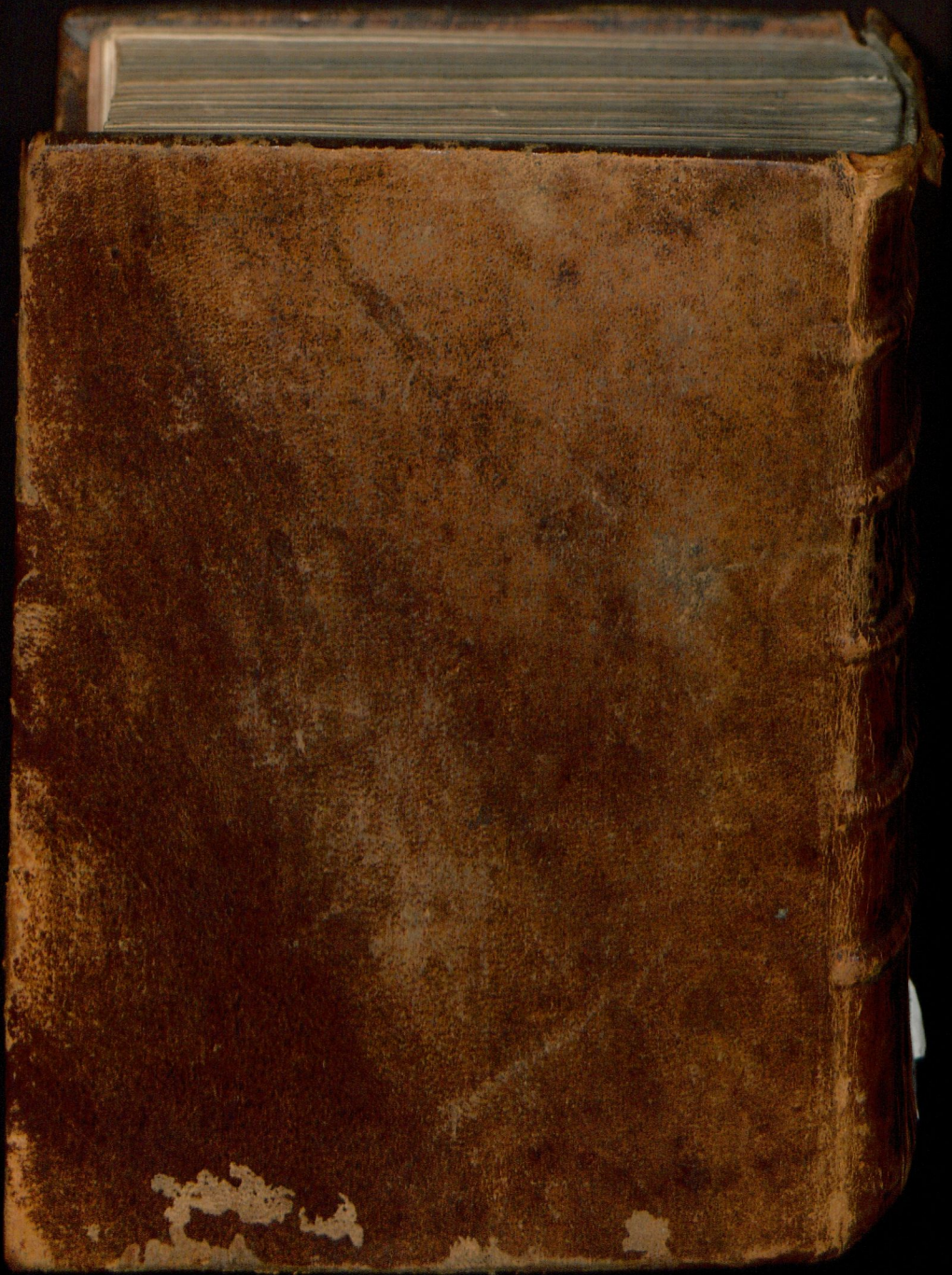
VD 18

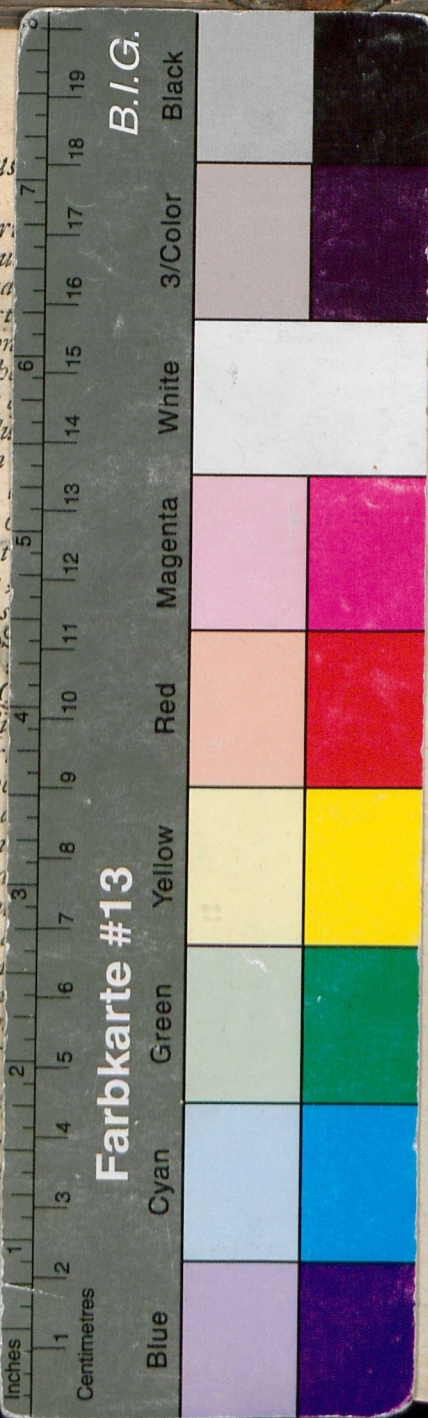
56.

R

WAT

d

4

FRANCISCI VLRICI RIES,
S. THEOL. DOCT. HVIVSQVE IN ACAD. MARB.
PROF. ORD.

DISQVISITIO THEOLOGICA,
DE
PECCATI ORIGIN.
INHAERENTIS
A PARENTIBVS AD LIBEROS
PROPAGATIONE,
PVBLICATA

GISSAE,
APVD IOHANNEM PHILIPP. KRIEGER.
1744.